

MVĮ schemas vadovas

(taikomas nuo 2025 m. sausio 1 d.)

Atsakomybės ribojimo pareiškimas: šios aiškinamosios pastabos nėra teisiškai privalomos, jose pateikiamos tik praktinės ir neoficialios gairės, kaip reikėtų taikyti ES teisę, remiantis Komisijos Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato nuomone.

EUROPOS KOMISIJA

Mokesčių ir maitų sąjungos generalinis direktoratas
C direktoratas. Netiesioginiai mokesčiai ir mokesčių administravimas
C.1 skyrius. Pridėtinės vertės mokesčio politika

Kontaktiniai duomenys: taxud-unit-c1@ec.europa.eu

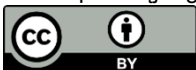
*Europos Komisija
B-1049 Briuselis*

2024 m. rugsėjo mėn.

Šis dokumentas parengtas Europos Komisijos užsakymu. Jame pateikiama tik autorių nuomonė, ir Europos Komisija nėra atsakinga už jokiais pasekmes, susijusias su pakartotiniu šio leidinio naudojimu.

Liuksemburgas, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2024

© Europos Sąjunga, 2024

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika nustatyta 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimu 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39). Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Turinys

Turinys	1
Bendra informacija apie šį vadovą	3
Pagrindiniai faktai	4
1. Bendra informacija apie MVĮ schemą	7
1.1. Kas gali taikyti neapmokestinimą PVM pagal MVĮ schemą?.....	7
1.2. Kuri valstybė narė yra įsisteigimo valstybė narė?	7
1.3. Ar valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo gali taikyti MVĮ schemą kitoje valstybėje narėje, kurioje jis turi nuolatinę buveinę arba PVM mokėtojo kodą be nuolatinės buveinės?	8
1.4. Ar ES nepriklausančioje šalyje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo, turintis nuolatinę buveinę valstybėje narėje, gali taikyti MVĮ schemą?	8
1.5. Kokiems sandoriams gali būti taikoma MVĮ schema?.....	9
1.6. Kaip apskaičiuojama metinė apyvarta?	9
1.7. Kaip apskaičiuojama metinė apyvarta Sąjungoje?.....	10
1.8. Ar gali apmokestinamasis asmuo, įregistruotas vieno langelio principu grindžiamoje Sąjungos sistemoje (OSS), taikyti ir MVĮ schemą?.....	13
1.9. Ar gali apmokestinamasis asmuo, įregistruotas vieno langelio principu grindžiamoje importo sistemoje (IOSS), taikyti MVĮ schemą?.....	13
2. Nacionalinė MVĮ schema	14
2.1. Galimybė naudotis nacionaline MVĮ schema.....	14
2.1.1. Kokios yra nacionalinės MVĮ schemos taikymo sąlygos?	14
2.1.2. Kaip prisiregistruoti nacionalinėje MVĮ schemoje?	16
2.2. Oficialios prievolės	16
2.3. Pasitraukimas iš nacionalinės MVĮ schemos	17
2.3.1. Taikymo nutraukimas	17
2.3.2. Netaikymas.....	18
3. Tarpvalstybinė MVĮ schema	23
3.1. Galimybė naudotis tarpvalstybine MVĮ schema	23
3.1.1. Kas turi teisę taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą?	23
3.1.2. Kokios yra papildomos tarpvalstybinės MVĮ schemos taikymo sąlygos?	23
3.2. Registracija	29
3.2.1. Kaip prisiregistruoti tarpvalstybinėje MVĮ schemoje?	29
3.2.2. Kokia informacija turėtų būti pateikta išankstiniame pranešime?	29

3.2.3.	Kokia valiuta turi būti išreikštos išankstiniame pranešime pateiktos vertės?	32
3.2.4.	Kiek trunka registracijos procesas?	32
3.2.5.	Kada įsigalios neapmokestinimas PVM (pradžios data)?	34
3.2.6.	Ar galima apskųsti sprendimą dėl atsisakymo?	35
3.2.7.	Ar apmokestinamasis asmuo gali pateikti prašymą pasinaudoti tarpvalstybine MVĮ schema kitoje valstybėje narėje (-ėse), nei nurodyta (-os) išankstiniame pranešime?	35
3.2.8.	Kas nutinka, jei išankstiniame pranešime pateikta neteisinga arba neišsami informacija?	37
3.2.9.	Ką daryti keičiant įsisteigimo valstybę narę?	37
3.2.10.	Ar gali būti daromi kiti išankstinio pranešimo pakeitimai?	38
3.3.	Oficialios prievolės	38
3.3.1.	Kokios atskaitomybės prievolės apmokestinamajam asmeniui atsiras pagal tarpvalstybinę MVĮ schemą?	38
3.3.2.	Kokias vertes reikia įtraukti į pirmąją ketvirčio ataskaitą?	39
3.3.3.	Kas nutinka, jei ketvirčio ataskaitoje pateikta neteisinga informacija? (ketvirčio ataskaitų taisyklas)	41
3.3.4.	Kas nutinka, jei ketvirčio ataskaitos nepateikiamos arba pateikiamos pavėluotai?	41
3.3.5.	Ar apmokestinamasis asmuo turi išrašyti sąskaitas faktūras?	42
3.3.6.	Ar apmokestinamasis asmuo turi būti įregistruotas ir teikti PVM deklaracijas?	42
3.4.	Pasitraukimas iš tarpvalstybinės MVĮ schemos	42
3.4.1.	Taikymo nutraukimas	43
3.4.2.	Netaikymas	44
4.	Pirkimo PVM atskaita	51
4.1.	Nacionalinė MVĮ schema	51
4.2.	Tarpvalstybinė MVĮ schema	53

Bendra informacija apie šį vadovą

Šiuo vadovu siekiama padėti geriau suprasti ES teisės aktus¹, susijusius su naujomis nuo 2025 m. sausio 1 d. taikomomis specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taisyklėmis, taip pat paaiškinti praktinį šių taisyklių taikymą.

Vadovas daugiausia skirtas mažosioms įmonėms, besidominčioms specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymu, ir šiame vadove jos susipažins su pagrindiniais specialios schemos veikimo aspektais.

Šis vadovas nėra teisiškai privalomas ir yra tik praktinės ir neoficialios gairės, kaip reikėtų taikyti ES teisę, remiantis Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato nuomone.

Šis vadovas nėra baigtas rengti: jis nėra išsamus ar galutinis, bet atspindi padėtį tam tikru laiko momentu, remiantis tuo metu turimomis žiniomis ir patirtimi. Tikėtina, kad ilgainiui gali reikėti jį papildyti.

¹ 2020 m. vasario 18 d. **Tarybos direktyva (ES) 2020/285**, kuria iš dalies keičiami Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, ir Reglamentas (ES) Nr. 904/2010, kiek tai susiję su administraciniu bendradarbiavimu ir keitimusi informacija tinkamo specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymo stebėsenos tikslais.

2021 m. lapkričio 16 d. **Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/2007**, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (ES) Nr. 904/2010 taikymo taisyklės dėl specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos.

Pagrindiniai faktai

Specialia mažosioms įmonėms skirta schema (toliau – MVĮ schema) siekiama sumažinti mažųjų įmonių patiriamas reikalavimų laikymosi išlaidas, kurios yra proporcingai didesnės už didelių įmonių patiriamas reikalavimų laikymosi išlaidas, nes jos turi mažiau išteklių, kad galėtų susidoroti su PVM sistemos sudėtingumu ir susiskaidymu Europos Sąjungoje.

Prieš iš dalies pakeičiant PVM direktyvą dėl MVĮ schemos (ji bus taikoma nuo 2025 m. sausio 1 d.), mažosios įmonės galėjo pasinaudoti neapmokestinimu PVM pagal MVĮ schemą tik tuo atveju, jei jos buvo įsisteigusios valstybėje narėje, kurioje turėjo būti sumokėtas PVM. Todėl mažosios įmonės, vykdančios sandorius valstybėse narėse, kuriose jos nebuvo įsisteigusios, turėjo užsiregistruoti ir vykdyti PVM prievolės (teikti periodines PVM deklaracijas, išrašyti išsamias sąskaitas faktūras, apskaityti PVM ir kt.) kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje turėjo būti sumokėtas PVM. Tai padarė neigiamą poveikį įmonių, neįsisteigusių valstybėje narėje, kurioje turėjo būti sumokėtas PVM, konkurencingumui vidaus rinkoje, palyginti su toje valstybėje narėje įsisteigusiomis įmonėmis, todėl reikėjo iš dalies pakeisti taisykles, kuriomis reglamentuojama speciali schema.

Taigi **nuo 2025 m. sausio 1 d.** pagal MVĮ schemą valstybėje narėje įsisteigę apmokestinamieji asmenys taip pat galės **neapmokestinti PVM** prekių tiekimo ir paslaugų teikimo valstybėse narėse, kuriose jie nėra įsisteigę, ir naudotis supaprastintomis PVM prievolėmis, jei jų metinė apyvarta tose valstybėse narėse neviršija nacionalinės ribinės vertės, o jų metinė apyvarta Sąjungoje neviršija 100 000 EUR sumos. Taigi **ties apmokestinamieji asmenys, įsisteigę valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM, tiek kitoje valstybėje narėje įsisteigę apmokestinamieji asmenys galės pasinaudoti MVĮ schema toje valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM.** Apmokestinamiesiems asmenims neleidžiama atskaityti pirkimo PVM už įsigytas prekes ir paslaugas, naudojamas sandoriams, kuriems taikoma MVĮ schema.

Taigi gali būti išskirti du taikymo lygmenys:

- a) nacionalinis lygmuo: specialios schemos taikymas mažosioms įmonėms tik jų įsisteigimo valstybėje narėje;
- b) tarpvalstybinis lygmuo: specialios schemos taikymas mažosioms įmonėms vienoje ar keliose valstybėse narėse, išskyrus jų įsisteigimo valstybę narę, neatsižvelgiant į tai, ar MVĮ schema taikoma nacionaliniu lygmeniu, ar ne.

Apmokestinamieji asmenys, norintys pasinaudoti neapmokestinimu PVM valstybėje narėje, kurioje jie nėra įsisteigę, turės pateikti išankstinį pranešimą savo įsisteigimo valstybei narei. Kad galėtų pasinaudoti neapmokestinimu PVM, tokie apmokestinamieji asmenys pirmiausia turi būti **identifikuojami pagal individualų numerį su sufiksu „EX“ tik savo įsisteigimo valstybėje narėje.**

Apmokestinamieji asmenys, kurie naudojami neapmokestinimu PVM valstybėje narėje, kurioje jie nėra įsisteigę, **kiekvieną kalendorinį ketvirtį turi pateikti įsisteigimo valstybei narei informaciją** apie savo apyvartą visose 27 valstybėse narėse. Taip reikalavimus atitinkantys apmokestinamieji asmenys galės būti atleisti nuo prievolės registruotis PVM mokėtojais ir teikti PVM deklaracijas kitose valstybėse narėse nei įsisteigimo valstybė narė, kuriose taikomas neapmokestinimas PVM. Jei apmokestinamieji asmenys nevykdo savo ketvirčio ataskaitų teikimo prievolių, valstybė narė, kurioje taikomas neapmokestinimas PVM, gali reikalauti, kad apmokestinamieji asmenys vykdytų bendrąsias registravimosi PVM mokėtojais ir ataskaitų teikimo prievoles, nustatytas tos valstybės narės nacionalinės PVM teisės aktuose.

MVĮ schema yra neprivaloma ir gali būti taikoma vienoje ar keliose valstybėse narėse. Galima išskirti šiuos scenarijus:

- a) MVĮ schema taikoma tik įsisteigimo valstybėje narėje (nacionalinė MVĮ schema);
- b) MVĮ schema taikoma tik vienoje ar keliose valstybėse narėse, išskyrus įsisteigimo valstybę narę, (tarpvalstybinė MVĮ schema);
- c) MVĮ schema taikoma įsisteigimo valstybėje narėje ir kitoje pasirinktoje valstybėje narėje (-ėse), kurioje (-iose) turi būti sumokėtas PVM, (tarpvalstybinė MVĮ schema).

Siekdama, kad apmokestinamieji asmenys aiškiai suprastų naujas MVĮ schemas taisykles, taikysimas nuo 2025 m. sausio 1 d., Komisija parengė MVĮ schemas vadovą, kuriame išdėstė svarbiausius aspektus. Šiame vadove aptariamai šie elementai:

- registracijos procesas;
- oficialios prievolės;
- taikymo nutraukimas ir netaikymas;
- pirkimo PVM atskaita.

Šiame vadove svarbu paaiškinti kai kurias **sąvokas**:

1) MVĮ schema – speciali mažosioms įmonėms skirta schema, kaip nustatyta PVM direktyvos XII antraštinės dalies 1 skyriuje²;

2) nacionalinė MVĮ schema – speciali mažosioms įmonėms skirta schema, taikoma tik toje valstybėje narėje, kurioje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo;

3) tarpvalstybinė MVĮ schema – speciali mažosioms įmonėms skirta schema, taikoma tik valstybėse narėse, kurios nėra apmokestinamojo asmens įsisteigimo valstybė narė, arba ir įsisteigimo valstybėje narėje, ir kitose valstybėse narėse;

² Nuo 2025 m. sausio 1 d. galiojanti redakcija.

4) nuo PVM atleista mažoji įmonė – pagal MVĮ schemą nuo PVM atleista mažoji įmonė yra bet kuris apmokestinamasis asmuo, kuris naudojasi neapmokestinimu PVM pagal MVĮ schemą valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM;

5) valstybė narė – ES šalis, kuriai taikoma Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo;

6) įsisteigimo valstybė narė (ĮVN) – valstybė narė, kurioje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo, t. y. kurioje yra jo ekonominės veiklos buveinė;

7) neapmokestinančioji valstybė narė (NVN) – valstybė narė, kuri nėra įsisteigimo valstybė narė ir kurioje apmokestinamasis asmuo gali būti atleistas nuo PVM pagal MVĮ schemą, kai jis tiekia prekes ir teikia paslaugas;

8) nacionalinė metinė ribinė vertė – valstybės narės nustatyta metinės apyvartos ribinė vertė, kurios nepasiekus apmokestinamasis asmuo gali turėti teisę taikyti MVĮ schemą toje valstybėje narėje ir būti atleistas nuo PVM. Nacionalinė metinės apyvartos ribinė vertė negali būti didesnė nei 85 000 EUR (arba lygiavertė suma nacionaline valiuta). Žr. sąvokos „metinė apyvarta valstybėje narėje“ apibrėžtį;

9) sektoriams nustatytos ribinės vertės – jei valstybė narė taiko daugiau nei vieną nacionalinę metinę ribinę vertę, šios ribinės vertės laikomos sektoriams nustatytais ribinėmis vertėmis. Nė viena iš šių sektoriams nustatytų ribinių verčių negali būti didesnė nei 85 000 EUR (arba lygiavertė suma nacionaline valiuta);

10) metinė apyvarta valstybėje narėje – bendra metinė toje valstybėje narėje atitinkamais kalendoriniais metais apmokestinamojo asmens patiektų prekių ir suteiktų paslaugų, neatsižvelgiant į tai, ar jos apmokestinamos, ar neapmokestinamos, vertė be PVM;

11) Sąjungos metinė ribinė vertė – metinės apyvartos Sąjungoje ribinė vertė, kuri yra 100 000 EUR;

12) metinė apyvarta Sąjungoje – bendra metinė Bendrijos teritorijoje atitinkamais kalendoriniais metais apmokestinamojo asmens patiektų prekių ir suteiktų paslaugų, neatsižvelgiant į tai, ar jos apmokestinamos, ar neapmokestinamos, vertė be PVM;

13) „EX“ numeris – atskiras identifikacinis numeris, kurį įsisteigimo valstybė narė suteikė apmokestinamajam asmeniui, norinčiam taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą. Prie atskiro identifikacinio numerio pridedamas sufiksas „EX“;

14) darbo dienos – visos dienos, išskyrus valstybines šventes, šeštadienius ir sekmadienius, kaip nurodyta 1971 m. birželio 3 d. [Tarybos reglamento \(EEB, Euratomas\) Nr. 1182/71](#), nustatančio terminams, datoms ir laikotarpiams taikytinas taisyklės, 2 straipsnio 2 dalyje.

1. Bendra informacija apie MVĮ schemą

Šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriama bendriesiems neapmokestinimo PVM pagal MVĮ schemą taikymo tiek nacionaliniu, tiek tarpvalstybiniu lygmeniu aspektams.

1.1. Kas gali taikyti neapmokestinimą PVM pagal MVĮ schemą?

Tik mažosiomis įmonėmis laikomi apmokestinamieji asmenys gali taikyti neapmokestinimą PVM pagal MVĮ schemą.

Taikant **nacionalinę MVĮ schemą**, apmokestinamasis asmuo laikomas mažąja įmone, jei atitinka šias sąlygas:

- jis yra įsisteigęs valstybėje narėje;
- jo metinė apyvarta valstybėje narėje, kurioje įsteigta mažoji įmonė, neviršija tos valstybės narės nustatytos nacionalinės ribinės vertės.

Taikant **tarpvalstybinę MVĮ schemą**, apmokestinamasis asmuo laikomas mažąja įmone, jei atitinka šias sąlygas:

- jis yra įsisteigęs valstybėje narėje;
- jo metinė apyvarta ES (27 valstybėse narėse) neviršija 100 000 EUR;
- jo metinė apyvarta valstybėje narėje, kurioje taikomas neapmokestinimas PVM, neviršija tos valstybės narės nustatytos nacionalinės ribinės vertės.

1.2. Kuri valstybė narė yra įsisteigimo valstybė narė?

Taikant tik MVĮ schemą, įsisteigimo valstybė narė yra valstybė narė, kurioje yra apmokestinamojo asmens ekonominės veiklos buveinė, t. y. valstybė narė, kurioje apmokestinamasis asmuo vykdo savo centrinės administracijos funkcijas (priima esminius sprendimus, susijusius su bendruoju valdymu). Jei apmokestinamasis asmuo yra fizinis asmuo (specialistas, laisvai samdomas darbuotojas ir kt.), įsisteigimo valstybė narė gali būti ta valstybė narė, kurioje yra apmokestinamojo asmens nuolatinis adresas.

Valstybė narė, kurioje apmokestinamasis asmuo turi nuolatinę buveinę arba kurioje jis yra įregistruotas PVM mokėtoju neturėdamas nuolatinės buveinės, nelaikoma įsisteigimo valstybė narė.

PAVYZDYS

Jei apmokestinamojo asmens ekonominės veiklos buveinė yra 1 valstybėje narėje, o nuolatinė buveinė – 2 valstybėje narėje, pagal MVĮ schemą apmokestinamasis asmuo gali būti laikomas įsisteigusiu tik 1 valstybėje narėje.

1.3. Ar valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo gali taikyti MVĮ schemą kitoje valstybėje narėje, kurioje jis turi nuolatinę buveinę arba PVM mokėtojo kodą be nuolatinės buveinės?

Valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo **gali** taikyti MVĮ schemą (**tarptvalstybinę MVĮ schemą**) kitoje valstybėje narėje, kurioje jis turi nuolatinę buveinę arba PVM mokėtojo kodą be nuolatinės buveinės, jei, gavęs leidimą naudotis tarptvalstybine MVĮ schema toje valstybėje narėje, jis **išsiregistruoja** iš PVM mokėtojų registro toje valstybėje narėje.

Jei apmokestinamasis asmuo jau taiko MVĮ schemą valstybėje narėje, kurioje jis turi nuolatinę buveinę, ir nori toliau taikyti MVĮ schemą nuo 2025 m. sausio 1 d., apmokestinamasis asmuo turi laikytis registravimosi pagal tarptvalstybinę MVĮ schemą proceso (3.2 skirsnis). Kai apmokestinamajam asmeniui suteikiama galimybė naudotis tarptvalstybine MVĮ schema toje valstybėje narėje, jis turi išregistruoti savo nuolatinę buveinę iš PVM mokėtojų registro toje valstybėje narėje.

1.4. Ar ES nepriklausančioje šalyje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo, turintis nuolatinę buveinę valstybėje narėje, gali taikyti MVĮ schemą?

ES nepriklausančioje šalyje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo, turintis nuolatinę buveinę valstybėje narėje, **negali** taikyti MVĮ schemas, nes jis nelaikomas įsisteigusiu valstybėje narėje.

1.5. Kokiems sandoriams gali būti taikoma MVĮ schema?

Kai apmokestinamasis asmuo pasirenka taikyti MVĮ schemą tam tikroje valstybėje narėje, MVĮ schema bus taikoma visoms apmokestinamojo asmens tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms toje valstybėje narėje, t. y. toje valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM už patiektas prekes ar suteiktas paslaugas. Pagal MVĮ schemą apmokestinamasis asmuo *neprivalo apskaičiuoti PVM už tiekiamas prekes ar teikiamas paslaugas ir neturi teisės atskaityti pirkimo PVM už įsigytas prekes ar paslaugas, susijusias su sandoriais, kuriems taikoma MVĮ schema.*

Tačiau tam tikriems **sandoriams** MVĮ schema **netaikoma**. Tai yra šie sandoriai:

- a) retkarčiais vykdomi sandoriai;
- b) PVM neapmokestinamas naujų transporto priemonių tiekimas iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę;
- c) kiti sandoriai, kuriems valstybė narė pagal savo jurisdikciją netaiko apmokestinimo PVM, (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#)).

Vis dėlto, jei kuris nors iš apmokestinamojo asmens vykdomų sandorių yra vienas iš pirmiau minėtų sandorių, tai neatleidžia apmokestinamojo asmens nuo prievolės taikyti MVĮ schemą visai jo ekonominei veiklai. Vietoj to apmokestinamasis asmuo sandoriams, kuriems netaikoma MVĮ schema, taikys standartinę PVM tvarką, o likusiai veiklai galės taikyti MVĮ schemą, jei ji atitiks sąlygas.

1.6. Kaip apskaičiuojama metinė apyvarta?

Apmokestinamojo asmens metinė apyvarta tam tikroje valstybėje narėje yra apmokestinamojo asmens toje valstybėje narėje per kalendorinius metus patiektų prekių ir suteiktų paslaugų bendra vertė be PVM. Kitaip tariant, įtraukiami tik tie pardavimo sandoriai, kurių tiekimo vieta yra toje valstybėje narėje. Pirkimo sandoriai neįtraukiami į metinės apyvartos apskaičiavimą.

Apskaičiuojant metinę apyvartą valstybėje narėje, atsižvelgiama į šias sumas be PVM:

- tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų, kurios būtų apmokestinamos, jei būtų tiekiamos arba teikiamos ne pagal MVĮ schemą, vertę;
 - sandorių, kurie atitinkamoje valstybėje narėje neapmokestinami PVM, vertę su teise atskaityti anksčiau sumokėtą PVM (sandoriai, kuriems taikomas nulinis tarifas);
-

- šių PVM neapmokestinamų sandorių vertę: eksporto sandorių, su tarptautiniu transportu susijusių sandorių, eksportu laikomų sandorių ir bet kuriame iš pirmiau minėtų sandorių dalyvaujančių tarpininkų teikiamų paslaugų;
- PVM neapmokestinamo prekių tiekimo Bendrijos viduje (prekių tiekimo, kai prekės siunčiamos arba gabenamos iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę) vertę;
- nekilnojamojo turto sandorių, PVM neapmokestinamų finansinių sandorių, draudimo ir perdraudimo paslaugų vertę, išskyrus atvejus, kai šie sandoriai yra papildomi sandoriai;
- prekių, kurios yra apmokestinamojo asmens verslo turto dalis, perdavimo į kitą valstybę narę jo verslo tikslais (nuosavų prekių perdavimo). Šiuo atveju į metinės apyvartos apskaičiavimą įtraukiama perduotų prekių pirkimo kaina arba, jei pirkimo kaina nenustatyta, šių prekių savikaina. Ši suma įtraukiama apskaičiuojant apmokestinamojo asmens apyvartą valstybėje narėje, iš kurios išvežtos prekės.

Tačiau apskaičiuojant metinę apyvartą neatsižvelgiama į apmokestinamojo asmens ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto perleidimą.

1.7. Kaip apskaičiuojama metinė apyvarta Sąjungoje?

Jei apmokestinamasis asmuo vykdo sandorius daugiau nei vienoje valstybėje narėje, jis turės apskaičiuoti savo nacionalinę metinę apyvartą kiekvienoje valstybėje narėje. Jo **metinė apyvarta Sąjungoje** bus visų šių PVM apmokestinamų arba neapmokestinamų nacionalinių apyvartų suma.

PAVYZDYS

1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo vykdo sandorius 1 ir 2 valstybėse narėse. 2025 m. įvykdyti šie sandoriai:

Sandoriai 1 valstybėje narėje:

- *prekių tiekimas klientams 1 valstybėje narėje – 30 000 EUR;*
 - *paslaugų teikimas klientams 1 valstybėje narėje – 20 000 EUR;*
 - *prekių tiekimas 2 ir 3 valstybėse narėse įsteigtoms įmonėms (prekių tiekimas Bendrijos viduje) – 9 000 EUR;*
 - *prekių tiekimas 2 valstybėje narėje įsisteigusiems galutiniams vartotojams (Bendrijos vidaus nuotolinė prekyba prekėmis) – 6 000 EUR;*
-

- *prekių pirkimas iš 3 valstybėje narėje įsisteigusių tiekėjų (prekių įsigijimas Bendrijos viduje) – 3 000 EUR;*
- *prekių tiekimas klientams, įsisteigusiems ES nepriklausančioje šalyje (prekių eksportas) – 12 000 EUR;*
- *pramoninio pastato, kuris naudojamas kaip sandėlis, pardavimas (ilgalaikio materialiojo turto perleidimas) – 500 000 EUR;*
- *nuosavų prekių perdavimas iš 1 valstybės narės į 2 valstybę narę – 1 000 EUR;*

Sandoriai 2 valstybėje narėje:

- *prekių tiekimas klientams 2 valstybėje narėje – 17 000 EUR;*
- *paslaugų teikimas iš 1 valstybės narės 2 valstybėje narėje įsteigtoms įmonėms – 2 300 EUR;*
- *prekių eksportas – 2 000 EUR;*
- *prekių įsigijimas Bendrijos viduje – 1 000 EUR;*

1 scenarijus. *Apmokestinamasis asmuo taiko standartinę PVM tvarką 1 ir 2 valstybėse narėse. Bendrijos viduje nuotoliniu būdu parduodant prekes, apmokestinamasis asmuo pasirenka taikyti apmokestinimo kilmės vietoje taisyklę, todėl šių sandorių tiekimo vieta yra 1 valstybė narė, t. y. vieta, kurioje prekės yra tuo metu, kai jos pradamos siųsti arba gabenti pirkėjui.*

Pagal šį scenarijų apmokestinamojo asmens 2025 m. nacionalinę metinę apyvartą 1 ir 2 valstybėse narėse sudaro šios vertės:

	1 valstybė narė (EUR)	2 valstybė narė (EUR)
1. Prekių tiekimas	30 000	17 000
2. Paslaugų teikimas	20 000	2 300
3. Prekių tiekimas Bendrijos viduje*	9 000	
4. Bendrijos vidaus nuotolinė prekyba prekėmis	6 000	
5. Prekių eksportas	12 000	2 000
6. Nuosavų prekių perdavimas**	1 000	
NACIONALINĖ METINĖ APYVARTA (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	78 000	21 300
METINĖ APYVARTA SĄJUNGOJE (78 000 + 21 300)	99 300	

* *Prekių tiekimas Bendrijos viduje neapmokestinamas PVM 1 valstybėje narėje pagal standartinę PVM tvarką.*

**** Nuosavų prekių perdavimas 1 valstybėje narėje neapmokestinamas PVM pagal standartinę PVM tvarką ir jam taikoma tokia pat tvarka kaip prekių tiekimui Bendrijos viduje.**

Apskaičiuojant apyvartą į prekių įsigijimą Bendrijos viduje neatsižvelgiama, nes tai yra pirkimo sandoriai.

Apskaičiuojant apyvartą taip pat neįtraukiamas pramoninio pastato, kuris naudojamas kaip sandėlis, pardavimas, nes tai yra ilgalaikio materialiojo turto perleidimas.

2 scenarijus. *Apmokestinamasis asmuo 1 valstybėje narėje taiko MVĮ schemą, o 2 valstybėje narėje – standartinę PVM tvarką. Bendrijos viduje nuotoliniu būdu parduodant prekes, apmokestinamasis asmuo pasirenka taikyti apmokestinimo paskirties vietoje taisyklę, todėl šių sandorių tiekimo vieta yra 2 valstybė narė, t. y. vieta, kurioje prekės yra tuo metu, kai baigiamas jų siuntimas arba gabenimas pirkėjui.*

Pagal šį scenarijų apmokestinamojo asmens 2025 m. nacionalinę metinę apyvartą 1 ir 2 valstybėse narėse sudaro šios vertės:

	1 valstybė narė (EUR)	2 valstybė narė (EUR)
1. Prekių tiekimas	30 000	17 000
2. Paslaugų teikimas	20 000	2 300
3. Prekių tiekimas Bendrijos viduje*	9 000	
4. Bendrijos vidaus nuotolinė prekyba prekėmis		6 000
5. Prekių eksportas	12 000	2 000
6. Nuosavų prekių perdavimas**	1 000	
NACIONALINĖ METINĖ APYVARTA (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	72 000	27 300
METINĖ APYVARTA SĄJUNGOJE (78 000 + 27 300)	99 300	

* *Prekių tiekimas Bendrijos viduje neapmokestinamas PVM 1 valstybėje narėje pagal MVĮ schemą ir jam taikoma tokia pat tvarka kaip prekių tiekimui ir paslaugų teikimui šalies viduje.*

** *Nuosavų prekių perdavimas 1 valstybėje narėje neapmokestinamas PVM pagal MVĮ schemą ir jam taikoma tokia pat tvarka kaip prekių tiekimui ir paslaugų teikimui šalies viduje.*

1.8. Ar gali apmokestinamasis asmuo, įregistruotas vieno langelio principu grindžiamoje Sąjungos sistemoje (OSS), taikyti ir MVĮ schemą?

Taip, jei apmokestinamasis asmuo atitinka visas MVĮ schemos taikymo sąlygas. Todėl apmokestinamasis asmuo, jei atitinka reikalavimus, gali naudotis MVĮ schema vienoje valstybėje narėje ir tuo pat metu būti įregistruotas OSS Sąjungos sistemoje, kad deklaruotų prekių tiekimą ar paslaugų teikimą ir sumokėtų kitose valstybėse narėse mokėtiną PVM.

1.9. Ar gali apmokestinamasis asmuo, įregistruotas vieno langelio principu grindžiamoje importo sistemoje (IOSS), taikyti MVĮ schemą?

Ne, IOSS ir MVĮ schema yra tarpusavyje nesuderinamos. Apmokestinamasis asmuo, kuris naudojami IOSS, turi atsisakyti IOSS sistemos, kad galėtų taikyti MVĮ schemą, ir atvirkščiai.

2. Nacionalinė MVĮ schema

Pagal nacionalinę MVĮ schemą apmokestinamasis asmuo MVĮ schemą taiko **tik** savo įsisteigimo valstybėje narėje.

Jei apmokestinamasis asmuo nori taikyti MVĮ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje ir kitoje valstybėje narėje (-ėse), jis turėtų susipažinti su 3 skirsniu dėl tarpvalstybinės MVĮ schemas.

2.1. Galimybė naudotis nacionaline MVĮ schema

2.1.1. Kokios yra nacionalinės MVĮ schemas taikymo sąlygos?

Apmokestinamasis asmuo gali naudotis MVĮ schema savo įsisteigimo valstybėje narėje, jei jo metinė apyvarta toje valstybėje narėje neviršija tos valstybės narės nustatytos nacionalinės metinės ribinės vertės einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais (arba per dvejus ankstesnius kalendorinius metus, jei taip nustatė įsisteigimo valstybė narė).

Tai reiškia, kad apmokestinamojo asmens valstybėje narėje, kurioje jis įsisteigęs, patiektų prekių ir suteiktų paslaugų bendra vertė be PVM neturi viršyti tos valstybės narės nustatytos ribinės vertės.

Ši nacionalinė ribinė vertė negali būti didesnė nei 85 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta, jei valstybė narė nėra įsivedusi euro.

Vis dėlto įsisteigimo valstybė narė gali nustatyti skirtingas ribines vertes skirtingiems verslo sektoriams (sektoriams nustatytos ribinės vertės). Tačiau nė viena iš šių sektoriams nustatytų ribinių verčių negali būti didesnė nei 85 000 EUR, be to, apmokestinamasis asmuo, norintis taikyti nacionalinę MVĮ schemą, gali taikyti tik vieną iš šių sektoriams nustatytų ribinių verčių visoms savo tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms toje valstybėje narėje. Šiuo atveju valstybė narė apmokestinamajam asmeniui pateiks aiškias gaires, kurią sektoriams nustatytą ribinę vertę reikėtų taikyti (žr. kiekvienai valstybei narei taikomą nacionalinę metinę ribinę vertę [MVĮ interneto portale](#)).

Apmokestinamasis asmuo gali patikrinti, ar jis turi teisę taikyti nacionalinę MVĮ schemą, naudodamasis [MVĮ interneto portale](#) pateikta imitavimo priemone. Imitavimo priemonėje pateikiama tik orientacinė informacija, todėl ji nesuteikia teisės reikalauti galimybės naudotis MVĮ schema nė vienoje valstybėje narėje.

PAVYZDYS:

2025 m. birželio 1 d. 1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo savo tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms toje valstybėje narėje nori taikyti nacionalinę MVĮ schemą. 1 valstybės narės nustatyta nacionalinė metinė ribinė vertė yra 85 000 EUR.

1 scenarijus. 1 valstybė narė nustatė, kad, norint naudotis MVĮ schema jos teritorijoje, nacionalinė metinė ribinė vertė negali būti viršyta einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais.

Apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 1 valstybėje narėje:

Valstybė narė	Nacionalinė ribinė vertė (EUR)	Metinė apyvarta 2024 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2025 m. (nuo sausio 1 d. iki birželio 1 d.) (EUR)	Teisė taikyti MVĮ schemą
1 valstybė narė	85 000	50 000	20 000	Taip

Šiuo atveju, kadangi apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs 1 valstybėje narėje ir jo metinė apyvarta toje valstybėje narėje tiek 2024 m. (50 000 EUR), tiek 2025 m. (20 000 EUR) neviršija nacionalinės metinės ribinės vertės (85 000 EUR), apmokestinamasis asmuo atitinka sąlygas, kad galėtų taikyti nacionalinę MVĮ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje (1 valstybėje narėje).

2 scenarijus. 1 valstybė narė nustatė, kad, norint naudotis MVĮ schema jos teritorijoje, nacionalinė metinė ribinė vertė negali būti viršyta einamaisiais kalendoriniais metais ir per dvejus ankstesnius kalendorinius metus.

Apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 1 valstybėje narėje:

Valstybė narė	Nacionalinė ribinė vertė (EUR)	Metinė apyvarta 2023 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2024 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2025 m. (nuo sausio 1 d. iki birželio 1 d.) (EUR)	Teisė taikyti MVĮ schemą
1 valstybė narė	85 000	86 000	50 000	20 000	Ne

Šiuo atveju apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 1 valstybėje narėje 2024 ir 2025 m. neviršija nacionalinės ribinės vertės (85 000 EUR), tačiau jo metinė apyvarta 2023 m. (86 000 EUR) yra didesnė. Todėl apmokestinamasis asmuo neatitinka sąlygų, kad galėtų taikyti nacionalinę MVĮ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje (1 valstybėje narėje).

2.1.2. Kaip prisiregistruoti nacionalinėje MVĮ schemeje?

Jei apmokestinamasis asmuo nori taikyti nacionalinę MVĮ schemą **tik** savo įsisteigimo valstybėje narėje, jis turi laikytis toje valstybėje narėje nustatytų taisyklių ir procedūrų (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#)).

2.2. Oficialios prievolės

Apmokestinamasis asmuo, kuris savo įsisteigimo valstybėje narėje naudojami TIK nacionaline MVĮ schema (netaikydamas tarpvalstybinės MVĮ schemos), gali būti atleistas nuo toliau nurodytų PVM prievolių, susijusių su jo tiekiamomis prekėmis ir teikiamomis paslaugomis, kurioms taikoma nacionalinė MVĮ schema:

- a) nurodyti veiklos pradžią;
- b) būti identifikuojamam pagal atskirą numerį;
- c) pateikti PVM deklaraciją;
- d) išrašyti sąskaitas faktūras;
- e) tvarkyti apskaitą;
- f) teikti administracinius pareiškimus.

Tačiau apmokestinamasis asmuo privalo nurodyti savo veiklos pradžią ir būti įregistruotas PVM mokėtoju šiais atvejais:

- a) apmokestinamasis asmuo Bendrijos viduje įsigyja PVM apmokestinamų prekių;
- b) apmokestinamasis asmuo gauna paslaugas, už kurias jis turi mokėti PVM;
- c) apmokestinamasis asmuo kitos valstybės narės teritorijoje teikia paslaugas, už kurias PVM moka tik paslaugų gavėjas.

Jei įsisteigimo valstybė narė nusprendžia neatleisti apmokestinamojo asmens nuo prievolių nurodyti savo veiklos pradžią ir būti identifikuotam pagal atskirą numerį, ji nustato ne ilgiau kaip 15 darbo dienų trunkančią registravimosi PVM mokėtoju procedūrą. Šis laikotarpis gali būti ilgesnis, jei valstybei narei reikia daugiau laiko atlikti būtiniams patikrinimams, kad būtų išvengta mokesčių slėpimo ar vengimo atvejų.

Jei įsisteigimo valstybė narė nusprendžia neatsisakyti apmokestinamojo asmens nuo prievolės pateikti PVM deklaraciją, ji nustato metinę supaprastintą PVM deklaraciją. Tačiau apmokestinamasis asmuo gali pasirinkti teikti PVM deklaraciją per įsisteigimo valstybės narės nustatytą mokestinį laikotarpį pagal standartinę PVM tvarką (kas ketvirtį, kas du mėnesius arba kas mėnesį).

Jei įsisteigimo valstybė narė nusprendžia neatsisakyti apmokestinamojo asmens nuo prievolės išrašyti sąskaitas faktūras, ji leidžia apmokestinamajam asmeniui išrašyti supaprastintas sąskaitas faktūras.

Daugiau informacijos apie įsisteigimo valstybėje narėje taikomas taisykles galima rasti [MVJ interneto portale](#).

2.3. Pasitraukimas iš nacionalinės MVJ schemos

Apmokestinamasis asmuo gali savanoriškai pasitraukti iš nacionalinės MVJ schemos (taikymo nutraukimas) arba jo įsisteigimo valstybė narė gali jam netaikyti schemos, kai jis nebeatitinka nacionalinės MVJ schemos taikymo sąlygų (netaikymas).

Jei schema netaikoma, apmokestinamajam asmeniui draudžiama tam tikrą laikotarpį naudotis nacionaline MVJ schema. Nutraukus schemos taikymą, taip pat gali būti apribotos apmokestinamojo asmens galimybės.

2.3.1. Taikymo nutraukimas

2.3.1.1. Kaip nutraukti nacionalinės MVJ schemos taikymą?

PVM neapmokestinta mažoji įmonė visada gali atsisakyti taikyti nacionalinę MVJ schemą. Tokiu atveju ji turėtų laikytis išsamių naudojimosi šia galimybe taisyklių ir sąlygų, nustatytų jos įsisteigimo valstybėje narėje (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVJ interneto portale](#)).

Pasitraukęs iš nacionalinės MVJ schemos, apmokestinamasis asmuo gali pasirinkti taikyti standartinę PVM tvarką arba, jei reikia, supaprastintas procedūras pagal nacionalinės teisės aktus (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVJ interneto portale](#)).

2.3.1.2. Kada, savanoriškai pasitraukus iš schemos, galima vėl kreiptis dėl nacionalinės MVĮ schemos taikymo?

Jei apmokestinamasis asmuo savanoriškai pasitraukia iš nacionalinės MVĮ schemos, įsisteigimo valstybė narė gali nustatyti karantino laikotarpį, per kurį apmokestinamasis asmuo negali taikyti nacionalinės MVĮ schemos. Pasibaigus šiam laikotarpiui, apmokestinamasis asmuo gali vėl pasirinkti taikyti nacionalinę MVĮ schemą, jei jis atitinka visas sąlygas (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#)).

2.3.2. Netaikymas

2.3.2.1. Kada apmokestinamajam asmeniui netaikoma nacionalinė MVĮ schema?

Apmokestinamajam asmeniui, taikančiam nacionalinę MVĮ schemą, ši schema netaikoma, kai einamaisiais arba praėjusiais kalendoriniais metais jo metinė apyvarta viršija įsisteigimo valstybės narės nacionalinę metinę ribinę vertę.

Kai einamaisiais kalendoriniais metais apmokestinamasis asmuo viršija įsisteigimo valstybės narės nustatytą nacionalinę ribinę vertę, atsižvelgiant į įsisteigimo valstybės narės pasirinktas galimybes³, gali atsirasti įvairių pasekmių:

- a) automatiškai, jei einamaisiais kalendoriniais metais nacionalinė ribinė vertė viršijama ne daugiau kaip **10 proc.**, apmokestinamasis asmuo gali pasinaudoti pereinamuoju laikotarpiu ir iki tų kalendorinių metų pabaigos toliau naudotis nacionaline MVĮ schema. Tačiau jei per kalendorinius metus nacionalinė ribinė vertė viršijama daugiau kaip 10 proc., apmokestinamasis asmuo nuo to laiko privalo nustoti taikyti nacionalinę MVĮ schemą.
- b) Tuomet įsisteigimo valstybė narė gali nuspręsti padidinti viršutinę ribą nuo 10 iki **25 proc.** arba apskritai **nenustatyti jokios viršutinės ribos**. Šios galimybės turi vienintelį apribojimą – dėl jų nuo mokesčio negali būti atleistas apmokestinamasis asmuo, kurio apyvarta įsisteigimo valstybėje narėje einamaisiais kalendoriniais metais viršija 100 000 EUR.
- c) Galiausiai įsisteigimo valstybė narė taip pat galėtų nustatyti, kad nacionalinė MVĮ sistema nustoja galioti, kai tik viršijama nacionalinė ribinė vertė. Kitaip tariant, įsisteigimo valstybė narė gali nuspręsti, kad tais atvejais, kai einamaisiais kalendoriniais metais viršijama nacionalinė ribinė vertė, pereinamasis laikotarpis nebus taikomas.

³ Kokia galimybe pasinaudojo jūsų įsisteigimo valstybė narė, žr. [MVĮ interneto portale](#).

PAVYZDYS

1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo naudojasi tos valstybės narės nacionaline MVĮ schema. Nacionalinė metinės apyvartos ribinė vertė 1 valstybėje narėje yra 85 000 EUR.

1 scenarijus. 1 valstybė narė taiko 10 proc. nacionalinės metinės apyvartos ribinės vertės viršutinę ribą (viršutinė riba – 93 500 EUR), jei einamaisiais kalendoriniais metais ši riba viršijama. 2026 m. liepos 12 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 1 valstybėje narėje yra 84 700 EUR. 2026 m. liepos 13 d. apmokestinamasis asmuo 1 valstybėje narėje įvykdo naują tiekimo sandorį, kurio vertė yra 400 EUR. Lapkričio 13 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 1 valstybėje narėje yra 93 100 EUR, o 2026 m. lapkričio 14 d. jis 1 valstybėje narėje įvykdo dar vieną tiekimo sandorį, kurio vertė yra 450 EUR.

	Sumos (EUR)
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. liepos 12 d.	84 700
Tiekimas 2026 m. liepos 13 d.	400
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. liepos 13 d.	85 100
Nacionalinė ribinė vertė	85 000
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. lapkričio 13 d.	93 100
Tiekimas 2026 m. lapkričio 14 d.	450
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. lapkričio 14 d.	93 550
10 proc. nacionalinės ribinės vertės viršutinė riba	93 500

Pagal 1 scenarijų apmokestinamasis asmuo 2026 m. liepos 13 d. viršija 1 valstybės narės nustatytą nacionalinę ribinę vertę, tačiau gali toliau taikyti nacionalinę MVĮ schemą iki 2026 m. lapkričio 14 d., kai apmokestinamasis asmuo viršija 93 500 EUR viršutinę ribą. Todėl apmokestinamasis asmuo negali netaikyti PVM 450 EUR vertės tiekimo sandoriui, o privalo jį apmokestinti PVM.

2 scenarijus. 1 valstybė narė leidžia viršyti nacionalinę metinės apyvartos ribinę vertę **be jokios viršutinės ribos**, jei ta ribinė vertė viršijama einamaisiais kalendoriniais metais. 2026 m. rugpjūčio 1 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 20 valstybėje narėje yra 84 800 EUR. 2026 m. rugpjūčio 21 d. apmokestinamasis asmuo toje valstybėje narėje įvykdo naują tiekimo sandorį, kurio vertė yra 300 EUR. 2026 m. lapkričio 9 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 1 valstybėje narėje yra 99 000 EUR. 2026 m. lapkričio 10 d. apmokestinamasis asmuo 1 valstybėje narėje įvykdo dar vieną tiekimo sandorį, kurio vertė yra 2 000 EUR.

	Sumos (EUR)
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. rugpjūčio 20 d.	84 800
Tiekimas 2026 m. rugpjūčio 21 d.	300
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. rugpjūčio 21 d.	85 100
Nacionalinė ribinė vertė	85 000
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. lapkričio 9 d.	99 000
Tiekimas 2026 m. lapkričio 10 d.	2 000
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. lapkričio 10 d.	101 000

Pagal 2 scenarijų apmokestinamasis asmuo 2026 m. rugpjūčio 21 d. viršija nacionalinę ribinę vertę, tačiau jis ir toliau gali taikyti nacionalinę MVĮ schemą. Tačiau, kadangi apmokestinamojo asmens apyvarta 2026 m. lapkričio 10 d. (101 000 EUR) yra didesnė nei 100 000 EUR, apmokestinamasis asmuo tą pačią dieną turi nustoti taikyti nacionalinę MVĮ schemą. Todėl apmokestinamasis asmuo negali netaikyti PVM 2 000 EUR vertės tiekimo sandoriui, o privalo jį apmokestinti PVM.

3 scenarijus. 1 valstybė narė **neleidžia viršyti** nacionalinės metinės ribinės vertės. 2026 m. spalio 1 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 1 valstybėje narėje yra 84 300 EUR. 2026 m. spalio 2 d. apmokestinamasis asmuo 1 valstybėje narėje įvykdo du naujus 500 EUR ir 300 EUR vertės tiekimo sandorius.

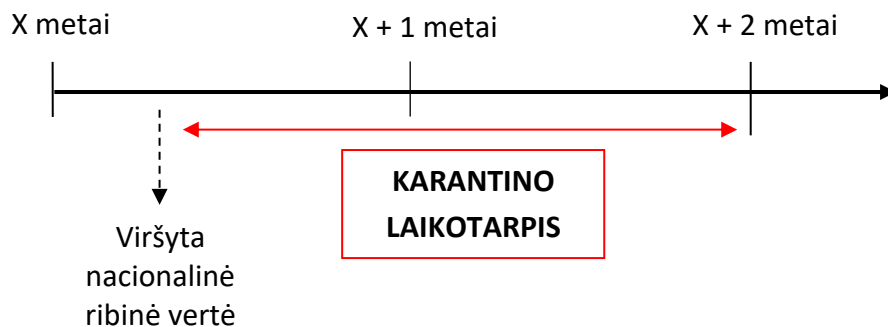
	Sumos (EUR)
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. spalio 1 d.	84 300
Tiekimas 2026 m. spalio 2 d.	500
Tiekimas 2026 m. spalio 2 d.	300
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. spalio 2 d.	85 100
Nacionalinė ribinė vertė	85 000

Pagal 3 scenarijų apmokestinamasis asmuo 2026 m. spalio 2 d. viršija nacionalinę metinės apyvartos ribinę vertę, nes įvykdė 300 EUR vertės tiekimo sandorį, todėl nuo to laiko jis turi nustoti taikyti nacionalinę MVĮ schemą. Todėl apmokestinamasis asmuo pagal nacionalinę MVĮ schemą gali netaikyti PVM 500 EUR vertės tiekimo sandoriui, bet negali netaikyti PVM 300 EUR vertės tiekimo sandoriui, o privalo jį apmokestinti PVM.

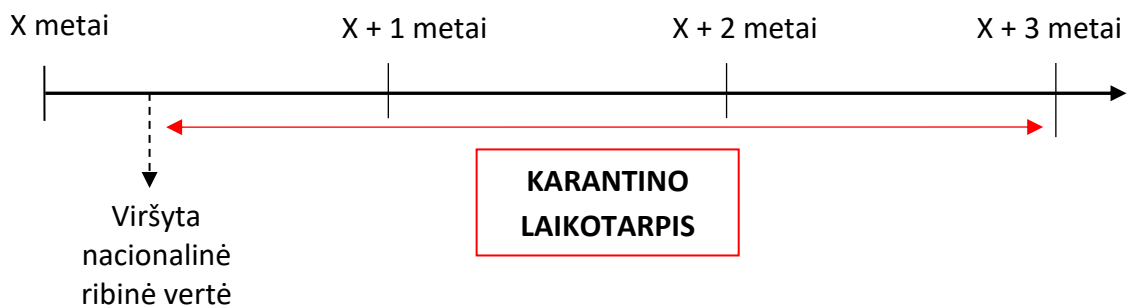
2.3.2.2. Koks yra karantino laikotarpis?

Kai apmokestinamajam asmeniui jo įsisteigimo valstybėje narėje netaikoma nacionalinė MVĮ schema, jis tam tikrą laikotarpį, t. y. karantino laikotarpį, negalės vėl taikyti nacionalinės MVĮ schemas.

Karantino laikotarpis prasideda nuo to momento, kai apmokestinamasis asmuo viršija nacionalinę metinę ribinę vertę arba įsisteigimo valstybės narės nustatytą viršutinę ribą (pagal tos valstybės narės pasirinktą galimybę), ir apima likusią einamųjų kalendorinių metų dalį ir kitus kalendorinius metus.

Įsisteigimo valstybės narės pasirinkimu karantino laikotarpis gali būti pratęstas iki dvejų kitų kalendorinių metų (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#)).

PAVYZDYS:

1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo naudojasi tos valstybės narės nacionaline MVĮ schema. 1 valstybė narė nustatė 75 000 EUR nacionalinę metinę ribinę vertę ir leidžia ją viršyti iki 25 proc. (viršutinė riba – 93 750 EUR).

2026 m. rugpjūčio 1 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 1 valstybėje narėje yra 74 500 EUR. 2026 m. rugpjūčio 2 d. apmokestinamasis asmuo toje valstybėje narėje įvykdo naują tiekimo sandorį, kurio vertė yra 600 EUR. 2026 m. lapkričio 1 d. apmokestinamojo

asmens metinė apyvarta yra 93 000 EUR. 2026 m. lapkričio 2 d. apmokestinamasis asmuo 1 valstybėje narėje įvykdo tiekimo sandorį, kurio vertė yra 1 000 EUR.

	Sumos (EUR)
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. rugpjūčio 1 d.	74 500
Tiekimas 2026 m. rugpjūčio 2 d.	600
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. rugpjūčio 2 d.	75 100
Nacionalinė ribinė vertė	75 000
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. lapkričio 1 d.	93 000
Tiekimas 2026 m. lapkričio 2 d.	1 000
Metinė apyvarta nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. lapkričio 2 d.	94 000
25 proc. nacionalinės ribinės vertės viršutinė riba	93 750

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, apmokestinamasis asmuo 2026 m. rugpjūčio 2 d. viršija savo įsisteigimo valstybės narės (1 valstybės narės) nustatytą nacionalinę ribinę vertę, tačiau gali toliau taikyti nacionalinę MVJ schemą iki 2026 m. lapkričio 2 d., kai apmokestinamasis asmuo viršija 93 750 EUR viršutinę ribą, nes įvykdė 1 000 EUR vertės sandorį. Nuo to momento apmokestinamasis asmuo turi nustoti taikyti nacionalinę MVJ schemą ir negali netaikyti PVM 1 000 EUR vertės ir paskesniems tiekimo sandoriams, o privalo juos apmokestinti PVM.

Apmokestinamasis asmuo galės vėl taikyti nacionalinę MVJ schemą nuo 2028 m. sausio 1 d., jei bus įvykdytos visos sąlygos.

Jei 1 valstybė narė nuspręs pratęsti karantino laikotarpį iki dvejų kalendorinių metų, apmokestinamasis asmuo galės vėl taikyti nacionalinę MVJ schemą tik nuo 2029 m. sausio 1 d., jei bus įvykdytos visos sąlygos.

2.3.2.3. Kokios yra schemos netaikymo pasekmės?

Kai apmokestinamasis asmuo neįtraukiamas į savo įsisteigimo valstybės narės nacionalinę MVJ schemą, jis turi taikyti standartinę PVM tvarką. Prireikus jis taip pat gali taikyti supaprastintas PVM apskaičiavimo ir surinkimo procedūras pagal nacionalinės teisės aktus (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVJ interneto portale](#)).

Pasibaigus karantino laikotarpiui, apmokestinamasis asmuo vėl gali turėti teisę naudotis nacionaline MVJ schema, jei jis atitinka visas įsisteigimo valstybės narės nustatytas sąlygas. Apmokestinamasis asmuo turėtų kreiptis į savo įsisteigimo valstybės narės mokesčių institucijas, kad gautų informacijos apie galimą procedūrą, kurios reikia laikytis norint vėl taikyti nacionalinę MVJ schemą.

3. Tarpvalstybinė MVĮ schema

Tarpvalstybinė MVĮ schema apima tai, kad apmokestinamasis asmuo MVĮ schemą taiko vienoje ar daugiau valstybių narių, išskyrus savo įsisteigimo valstybę narę, arba įsisteigimo valstybėje narėje ir vienoje ar daugiau valstybių narių, išskyrus įsisteigimo valstybę narę.

3.1. Galimybė naudotis tarpvalstybine MVĮ schema

Nuo 2025 m. sausio 1 d. valstybėje narėje įsisteigusios mažosios įmonės gali nuspręsti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą toms savo tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms⁴, kurios tiekiamos ir teikiamos kitoje valstybėje narėje nei jų įsisteigimo valstybė narė. Kad galėtų tai padaryti, turi būti įvykdytos tam tikros sąlygos.

3.1.1. Kas turi teisę taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą?

Apmokestinamasis asmuo gali taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, jei jo metinė apyvarta Sąjungoje einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais neviršija **100 000 EUR** (Sąjungos metinė ribinė vertė). Apmokestinamojo asmens metinė apyvarta Sąjungoje yra jo metinės apyvartos visose 27 valstybėse narėse suma, neatsižvelgiant į tai, ar apmokestinamasis asmuo nori taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą visose valstybėse narėse, ar ne.

Jei apmokestinamojo asmens metinė apyvarta Sąjungoje viršija 100 000 EUR, apmokestinamasis asmuo negali taikyti tarpvalstybinės MVĮ schemos nė vienoje valstybėje narėje. Tačiau apmokestinamasis asmuo gali taikyti arba toliau taikyti nacionalinę MVĮ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje, jei jo metinė apyvarta toje valstybėje narėje neviršija nacionalinės metinės ribinės vertės.

3.1.2. Kokios yra papildomos tarpvalstybinės MVĮ schemos taikymo sąlygos?

Kad galėtų taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, reikalavimus atitinkantis apmokestinamasis asmuo turi atitikti šias papildomas sąlygas:

⁴ Išskyrus sandorius, kuriems MVĮ schema netaikoma (žr. 1.5 klausimą „Kokiems sandoriams gali būti taikoma MVĮ schema?“).

- a) jis yra įsisteigęs valstybėje narėje⁵;
- b) jo metinė apyvarta valstybėje narėje (-ėse), kurioje (-iose) apmokestinamasis asmuo nori pasinaudoti tarpvalstybine MVĮ schema, neviršija tos valstybės narės (-ių) nustatytos nacionalinės metinės ribinės vertės einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais (arba per dvejus ankstesnius kalendorinius metus, jei tokią ribinę vertę nustatė valstybė narė (-ės), kurioje (-iose) taikomas neapmokestinimas PVM);
- c) jis turi pateikti išankstinį pranešimą savo įsisteigimo valstybėje narėje (3.2 skirsnis), nurodydamas valstybes nares, kuriose jis nori taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą.

Valstybių narių nustatyta nacionalinė metinė ribinė vertė⁶ negali būti didesnė nei 85 000 EUR arba lygiavertė suma nacionaline valiuta, jei atitinkama valstybė narė nėra įsivedusi euro.

Jei valstybė narė skirtingiems verslo sektoriams nustatė skirtingas ribines vertes (sektoriams nustatytos ribinės vertės⁷), apmokestinamasis asmuo gali taikyti tik vieną iš tų sektoriams nustatytų ribinių verčių visiems savo tiekimo sandoriams toje valstybėje narėje. Šiuo atveju valstybė narė apmokestinamajam asmeniui pateiks aiškias gaires, kurių sektoriams nustatytą ribinę vertę reikėtų taikyti (žr. kiekvienai valstybei narei taikomą nacionalinę metinę ribinę vertę [MVJ interneto portale](#)).

Apmokestinamasis asmuo gali pasitikrinti, ar jis turi teisę taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, naudodamasis [MVJ interneto portale](#) pateikta imitavimo priemone. Imitavimo priemonėje pateikiama tik orientacinė informacija, todėl ji nesuteikia teisės reikalauti galimybės naudotis MVĮ schema nė vienoje valstybėje narėje.

PAVYZDYS

1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo vykdo PVM apmokestinamus sandorius 1, 2, 3 ir 4 valstybėse narėse. 2026 m. liepos 1 d. apmokestinamasis asmuo savo tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms 2 ir 3 valstybėse narėse nori taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą.

⁵ Žr. skirsnio 1.2 klausimą „Kuri valstybė narė yra įsisteigimo valstybė narė?“.

⁶ Valstybių narių nustatyta nacionalinė metinės apyvartos ribinė vertė turi būti vienoda tiek toje valstybėje narėje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims (nacionalinė MVĮ schema), tiek neįsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenims (tarpvalstybinė MVĮ schema).

⁷ Nė viena iš sektoriams nustatytų ribinių verčių negali būti didesnė nei 85 000 EUR.

1 scenarijus. 2 ir 3 valstybės narės reikalauja, kad jų nacionalinė metinė ribinė vertė nebūtų viršyta einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais, kad jų teritorijoje būtų galima pasinaudoti neapmokestinimu PVM.

2026 m. liepos 1 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta kiekvienoje valstybėje narėje yra tokia:

Valstybė narė	Nacionalinė ribinė vertė (EUR)	Metinė apyvarta 2025 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2026 m. (EUR)	Turi teisę taikyti tarpvalstybinę MVJ schemą
Įsisteigimo valstybė narė	85 000	30 000	13 000	Netaikoma
2 valstybė narė	35 000	35 000	15 000	Taip
3 valstybė narė	40 000	20 000	9 000	Taip
4 valstybė narė	Netaikoma	10 000	5 500	Netaikoma
BENDRA METINĖ APYVARTA SĄJUNGOJE		95 000	42 500	

Tarpvalstybinės MVJ schemas taikymo analizė:

1. Apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs valstybėje narėje (1 valstybė narė). ✓
2. 2025 m. (praėjusiais kalendoriniais metais) apmokestinamojo asmens bendra metinė apyvarta Sąjungoje (95 000 EUR) neviršija Sąjungos metinės 100 000 EUR ribinės vertės. ✓
3. 2026 m. (einamaisiais kalendoriniais metais) apmokestinamojo asmens bendra metinė apyvarta Sąjungoje (42 500 EUR) neviršija Sąjungos metinės ribinės vertės. ✓
4. 2025 m. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 2 valstybėje narėje (35 000 EUR) ir 3 valstybėje narėje (20 000 EUR) neviršija tose valstybėse narėse nustatytos nacionalinės ribinės vertės. ✓
5. 2026 m. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 2 valstybėje narėje (15 000 EUR) ir 3 valstybėje narėje (9 000 EUR) neviršija tose valstybėse narėse nustatytos nacionalinės ribinės vertės. ✓
6. Apibendrinant galima daryti išvadą, kad apmokestinamasis asmuo galėtų naudotis tarpvalstybine MVJ schema tiek 2, tiek 3 valstybėje narėje.

2 scenarijus. 2 ir 3 valstybės narės reikalauja, kad jų nacionalinė metinė ribinė vertė nebūtų viršyta einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais, kad jų teritorijoje būtų galima pasinaudoti neapmokestinimu PVM.

2026 m. liepos 1 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta kiekvienoje valstybėje narėje yra tokia:

Valstybė narė	Nacionalinė ribinė vertė (EUR)	Metinė apyvarta 2025 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2026 m. (EUR)	Turi teisę taikyti tarpvalstybinę MVJ schemą
Įsisteigimo valstybė narė	85 000	30 000	13 000	Netaikoma
2 valstybė narė	35 000	35 000	15 000	Ne
3 valstybė narė	40 000	20 000	9 000	Ne
4 valstybė narė	Netaikoma	18 000	5 500	Netaikoma
BENDRA APYVARTA SĄJUNGOJE		103 000	42 500	

Tarpvalstybinės MVJ schemos taikymo analizė:

1. Apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs valstybėje narėje (1 valstybė narė). ✓
2. 2025 m. (praėjusiais kalendoriniais metais) apmokestinamojo asmens bendra metinė apyvarta Sąjungoje (103 000 EUR) viršija Sąjungos metinę 100 000 EUR ribinę vertę. ✗
3. Apibendrinant galima daryti išvadą, kad apmokestinamasis asmuo negalėjo taikyti tarpvalstybinės MVJ schemos 2 ir 3 valstybėse narėse.
4. Net jei apmokestinamajam asmeniui tarpvalstybinė MVJ schema netaikoma, jis vis tiek galėtų taikyti nacionalinę MVJ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje (1 valstybėje narėje), nes 2025 ir 2026 m. jo metinė apyvarta toje valstybėje narėje neviršija nacionalinės ribinės vertės (85 000 EUR).

3 scenarijus. 2 ir 3 valstybės narės reikalauja, kad jų nacionalinė metinė ribinė vertė nebūtų viršyta einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais, kad jų teritorijoje būtų galima pasinaudoti neapmokestinimu PVM.

2026 m. liepos 1 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta kiekvienoje valstybėje narėje yra tokia:

Valstybė narė	Nacionalinė ribinė vertė (EUR)	Metinė apyvarta 2025 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2026 m. (EUR)	Turi teisę taikyti tarpvalstybinę MVJ schemą
Įsisteigimo valstybė narė	85 000	30 000	13 000	Netaikoma
2 valstybė narė	20 000	35 000	15 000	Ne
3 valstybė narė	40 000	20 000	9 000	Taip
4 valstybė narė	Netaikoma	10 000	5 500	Netaikoma
BENDRA APYVARTA SĄJUNGOJE		95 000	42 500	

Tarpvalstybinės MVJ schemos taikymo analizė:

1. Apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs valstybėje narėje (1 valstybė narė). ✓
2. 2025 m. (praėjusiais kalendoriniais metais) apmokestinamojo asmens bendra metinė apyvarta Sąjungoje (95 000 EUR) neviršija Sąjungos metinės 100 000 EUR ribinės vertės. ✓
3. 2026 m. (einamaisiais kalendoriniais metais) apmokestinamojo asmens bendra metinė apyvarta Sąjungoje (42 500 EUR) neviršija Sąjungos metinės 100 000 EUR ribinės vertės. ✓
4. 2025 m. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 2 valstybėje narėje (35 000 EUR) viršija toje valstybėje narėje nustatytą nacionalinę ribinę vertę (20 000 EUR). ✗
5. Apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 3 valstybėje narėje 2025 m. (20 000 EUR) ir 2026 m. (9 000 EUR) neviršija toje valstybėje narėje nustatytos nacionalinės ribinės vertės (40 000 EUR). ✓
6. Apibendrinant galima daryti išvadą, kad apmokestinamasis asmuo galėtų naudotis tarpvalstybine MVJ schema 3 valstybėje narėje, bet ne 2 valstybėje narėje.

4 scenarijus. 2 valstybė narė nustatė, kad, norint naudotis neapmokestinimu PVM jos teritorijoje, jos nacionalinė metinė ribinės vertė neturi būti viršyta einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais.

3 valstybė narė nustatė, kad, norint naudotis neapmokestinimu PVM jos teritorijoje, jos nacionalinė metinė ribinė vertė neturi būti viršyta einamaisiais kalendoriniais metais ir per dvejus ankstesnius kalendorinius metus.

2026 m. liepos 1 d. apmokestinamojo asmens metinė apyvarta kiekvienoje valstybėje narėje yra tokia:

Valstybė narė	Nacionalinė ribinė vertė (EUR)	Metinė apyvarta 2024 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2025 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2026 m. (EUR)	Turi teisę taikyti tarpvalstybinę MVJ schemą
Įsisteigimo valstybė narė	85 000	30 000	30 500	12 000	Netaikoma
2 valstybė narė	20 000	19 000	19 500	21 000	Ne
3 valstybė narė	40 000	41 000	38 000	5 000	Ne
4 valstybė narė	Netaikoma	10 000	12 000	15 000	Netaikoma
BENDRA APYVARTA SAJUNGOJE			100 000	53 000	

Tarpvalstybinės MVJ schemos taikymo analizė:

1. Apmokestinamasis asmuo yra įsisteigęs valstybėje narėje (1 valstybė narė). ✓
2. 2025 m. (praėjusiais kalendoriniais metais) apmokestinamojo asmens bendra metinė apyvarta Sąjungoje (100 000 EUR) neviršija Sąjungos metinės ribinės vertės. ✓
3. 2026 m. (einamaisiais kalendoriniais metais) apmokestinamojo asmens bendra metinė apyvarta Sąjungoje (53 000 EUR) neviršija Sąjungos metinės ribinės vertės. ✓
4. Apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 2 valstybėje narėje 2025 m. (19 500 EUR) neviršija tos valstybės narės nacionalinės ribinės vertės (20 000 EUR), tačiau ją viršija 2026 m., nes jo metinė apyvarta 2026 m. yra 21 000 EUR. ✗
5. 2024 m. (kalendoriniais metais, einančiais prieš praėjusius kalendorinius metus) apmokestinamojo asmens metinė apyvarta 3 valstybėje narėje (41 000 EUR) viršija toje valstybėje narėje nustatytą nacionalinę ribinę vertę (40 000 EUR). ✗
6. Apibendrinant galima daryti išvadą, kad apmokestinamasis asmuo negalėjo naudotis tarpvalstybine MVJ schema 2 ir 3 valstybėse narėse.

3.2. Registracija

3.2.1. Kaip prisiregistruoti tarpvalstybinėje MVĮ schemoje?

Jei apmokestinamasis asmuo nori pasirinkti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, jis pirmiausia turi pateikti **išankstinį pranešimą** savo įsisteigimo valstybei narei. Šiame išankstiniame pranešime jis, be kita ko, nurodo valstybę narę (-es), kurioje (-iose) jis nori taikyti MVĮ schemą.

Išankstinis pranešimas turėtų būti pateiktas elektroninėmis priemonėmis, jei įsisteigimo valstybė narė tai numatė⁸.

Tada įsisteigimo valstybė narė ir valstybės narės, kuriose jis prašo taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, patikrina, ar apmokestinamasis asmuo atitinka jos taikymo sąlygas.

Jei apmokestinamasis asmuo atitinka visas sąlygas, įsisteigimo valstybė narė apmokestinamajam asmeniui suteikia **atskirą identifikacinį numerį** su sufiksu „EX“ (toliau – EX numeris), jis bus reikalingas tarpvalstybinei MVĮ schemai taikyti.

Jei apmokestinamajam asmeniui suteikiama teisė naudotis tarpvalstybine MVĮ schema neapmokestinančiojoje valstybėje narėje, kurioje jis jau buvo įregistruotas PVM mokėtoju, neapmokestinančioji valstybė narė imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad apmokestinamasis asmuo nebebūtų identifikuojamas toje valstybėje narėje tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų, kurioms taikoma MVĮ schema, atžvilgiu.

3.2.2. Kokia informacija turėtų būti pateikta išankstiniame pranešime?

Išankstiniame pranešime turėtų būti pateikta bent ši informacija:

- a) apmokestinamojo asmens vardas ir pavardė (pavadinimas), veikla, juridinis statusas ir adresas;
- b) valstybė narė arba valstybės narės, kuriose apmokestinamasis asmuo ketina taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, ir bet koks PVM mokėtojo kodas, pagal kurį apmokestinamasis asmuo gali būti įregistruotas PVM mokėtoju tose valstybėse narėse;

⁸ Žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#).

- c) įsisteigimo valstybėje narėje ir kiekvienoje kitoje valstybėje narėje per praėjusius kalendorinius metus patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė. Kai kurios valstybės narės gali reikalauti, kad apmokestinamasis asmuo pateiktų šią informaciją už paskutinius dvejus praėjusius kalendorinius metus⁹;
- d) įsisteigimo valstybėje narėje ir kiekvienoje kitoje valstybėje narėje per einamuosius kalendorinius metus iki išankstinio pranešimo pateikimo dienos patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė.

Apmokestinamasis asmuo turi nurodyti savo tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų bendrą vertę, t. y. savo metinę apyvartą¹⁰, visose 27 valstybėse narėse, o ne tik savo įsisteigimo valstybėje narėje ir valstybėse narėse, kuriose jis nori taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą. Jei apyvartos nėra, nurodoma bendra vertė yra „0“.

Jei valstybė narė skirtingiems verslo sektoriams nustatė skirtingas ribines vertes (sektoriams nustatytos ribinės vertės), patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė turėtų būti nurodyta atskirai kiekvienai ribinei vertei¹¹.

PAVYZDYS:

1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo vykdo PVM apmokestinamus sandorius savo įsisteigimo valstybėje narėje bei 2 ir 3 valstybėse narėse. Apmokestinamasis asmuo nori taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą savo tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms savo įsisteigimo valstybėje narėje ir 2 valstybėje narėje, todėl 2026 m. gegužės 1 d. pateikia išankstinį pranešimą savo įsisteigimo valstybei narei.

Įsisteigimo valstybė narė yra nustačiusi 85 000 EUR nacionalinę ribinę vertę ir reikalauja, kad nacionalinė ribinė vertė nebūtų viršyta einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais, kad jos teritorijoje būtų galima pasinaudoti neapmokestinimu PVM.

2 valstybė narė nustatė dvi nacionalines ribines vertes: statybos sektoriui – 50 000 EUR, o visiems kitiems verslo sektoriams – 70 000 EUR. 2 valstybė narė reikalauja, kad einamaisiais kalendoriniais metais ir per dvejus ankstesnius kalendorinius metus nebūtų viršyta nė viena iš šių ribinių verčių, kad jos teritorijoje būtų galima pasinaudoti neapmokestinimu PVM.

⁹ Žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVJ interneto portale](#).

¹⁰ Metinė apyvarta yra valstybėje narėje per kalendorinius metus patiektų prekių ir suteiktų paslaugų bendra vertė be PVM, nustatyta taip, kaip paaiškinta 1.6 klausime „*Kaip apskaičiuojama metinė apyvarta?*“. Taip pat žr. 1.7 klausimą „*Kaip apskaičiuojama metinė apyvarta Sąjungoje?*“.

¹¹ Žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVJ interneto portale](#).

3 valstybė narė reikalauja, kad jos nacionalinė ribinė vertė nebūtų viršyta einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais, kad jos teritorijoje būtų galima pasinaudoti neapmokestinimu PVM.

Apmokestinamasis asmuo išankstiniame pranešime turi pateikti šią informaciją apie savo metinę apyvartą:

- savo metinę apyvartą įsisteigimo valstybėje narėje einamaisiais kalendoriniais metais (nuo 2026 m. sausio 1 d. iki balandžio 30 d.) ir praėjusiais kalendoriniais metais (2025 m.);
- savo metinę apyvartą 2 valstybėje narėje einamaisiais kalendoriniais metais ir per dvejus ankstesnius kalendorinius metus (2024 ir 2025 m.). Metinė apyvarta turi būti nurodyta atskirai pagal statybos sektoriaus ribinę vertę ir kitų verslo sektorių ribinę vertę;
- savo metinę apyvartą 3 valstybėje narėje einamaisiais kalendoriniais metais ir praėjusiais kalendoriniais metais;
- „0“ kaip savo metinę apyvartą kitose 24 valstybėse narėse, nes einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais jis tose valstybėse narėse nevykdė jokių sandorių.

Valstybė narė	Nacionalinė ribinė vertė (EUR)	Metinė apyvarta 2024 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2025 m. (EUR)	Metinė apyvarta 2026 m. (EUR)
Įsisteigimo valstybė narė	85 000	Netaikoma	40 000	12 000
2 valstybė narė	Statybos sektorius: 50 000	19 000	14 000	3 500
	Kiti verslo sektoriai: 70 000	41 000	38 000	5 000
3 valstybė narė	Netaikoma	Netaikoma	7 000	2 000
4 valstybė narė	Netaikoma	Netaikoma	0	0
5 valstybė narė	Netaikoma	Netaikoma	0	0
...	Netaikoma	Netaikoma	0	0
27 valstybė narė	Netaikoma	Netaikoma	0	0

Jei 3 valstybė narė būtų reikalavusi, kad jos nacionalinė ribinė vertė nebūtų viršyta einamaisiais kalendoriniais metais ir per dvejus ankstesnius kalendorinius metus, kad būtų galima pasinaudoti neapmokestinimu PVM jos teritorijoje, apmokestinamasis asmuo į išankstinį pranešimą būtų turėjęs įtraukti savo apyvartą 3 valstybėje narėje 2024, 2025 m. ir nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. balandžio 30 d., net jei jis toje valstybėje narėje nebūtų norėjęs taikyti tarpvalstybinės MVĮ schemos.

Be to, jei 3 valstybė narė būtų nustčiusi skirtingas ribines vertes skirtingiems verslo sektoriams, apmokestinamasis asmuo būtų turėjęs suskirstyti savo apyvartą pagal verslo sektorius.

3.2.3. Kokia valiuta turi būti išreikštos išankstiniame pranešime pateiktos vertės?

Į išankstinį pranešimą įtrauktinos tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų vertės nurodomos **eurais**. Tačiau euro neįsivedusios valstybės narės gali reikalauti, kad vertės būtų išreikštos jų nacionalinėmis valiutomis. Jei prekės buvo tiekiamos ar paslaugos buvo teikiamos kitomis valiutomis, konvertuojama taikant Europos Centrinio Banko pirmą kalendorinių metų dieną paskelbtą valiutos kursą arba, jei jis tą dieną neskelbiamas, kitą dieną paskelbtą valiutos kursą.

3.2.4. Kiek trunka registracijos procesas?

Paprastai registracijos procesas trunka ne ilgiau kaip 35 darbo dienas nuo tos dienos, kai įsisteigimo valstybė narė gauna apmokestinamojo asmens, prašančio taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, pateiktą išankstinį pranešimą, iki neapmokestinimo įsigaliojimo dienos. Šis laikotarpis gali būti ilgesnis, jei neapmokestinančiosioms valstybėms narėms reikia daugiau laiko atlikti būtinus patikrinimus, kad būtų išvengta mokesčių slėpimo ar vengimo atvejų. Tokiu atveju atitinkama neapmokestinančioji valstybė narė informuoja įsisteigimo valstybę narę, kad ji galėtų informuoti apmokestinamąjį asmenį apie vėlavimą.

Apibendrinant galima paminėti šiuos veiksmus:

1. Apmokestinamasis asmuo pateikia savo įsisteigimo valstybei narei išankstinį pranešimą, kuriuo prašo pasinaudoti tarpvalstybine MVĮ schema vienoje (ar keliose) neapmokestinančiojoje valstybėje narėje (-ėse).
2. Per 15 darbo dienų įsisteigimo valstybė narė turi patikrinti, ar apmokestinamojo asmens visose 27 valstybėse narėse įvykdytų sandorių apimtis neviršija Sąjungos metinės ribinės vertės (100 000 EUR) tiek kalendoriniais metais, kuriais pateiktas išankstinis pranešimas, tiek praėjusiais kalendoriniais metais.
- 3a. Jei apmokestinamojo asmens metinė apyvarta Sąjungoje viršija Sąjungos metinę ribinę vertę, įsisteigimo valstybė narė neleis apmokestinamajam asmeniui pasinaudoti tarpvalstybine MVĮ schema¹². Šiame etape procesas būtų baigtas.

¹² Šiuo atveju apmokestinamasis asmuo gali taikyti nacionalinę MVĮ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje, jei jo metinė apyvarta toje valstybėje narėje neviršija nacionalinės metinės ribinės vertės. Žr. 2.1.1 klausimą „Kokios yra nacionalinės MVĮ schemos taikymo sąlygos?“.

3b. Jei apmokestinamojo asmens metinė apyvarta Sąjungoje neviršija Sąjungos metinės ribinės vertės, įsisteigimo valstybė narė turi pasidalyti informacija, kurią apmokestinamasis asmuo pateikė išankstiniame pranešime neapmokestinčiajai valstybei narei.

4. Per 15 darbo dienų neapmokestinčioji valstybė narė patikrina, ar apmokestinamasis asmuo atitinka nacionalines tarpvalstybinės MVĮ schemos taikymo sąlygas, pavyzdžiui, ar apmokestinamojo asmens metinė apyvarta jos teritorijoje einamaisiais ir praėjusiais kalendoriniais metais (arba per dvejus ankstesnius kalendorinius metus, jei taip nustatė neapmokestinčioji valstybė narė) neviršija nacionalinės metinės ribinės vertės. Tuomet neapmokestinčioji valstybė narė informuos įsisteigimo valstybę narę apie rezultatus.

5. Įsisteigimo valstybė narė informuos apmokestinamąjį asmenį apie rezultatus:

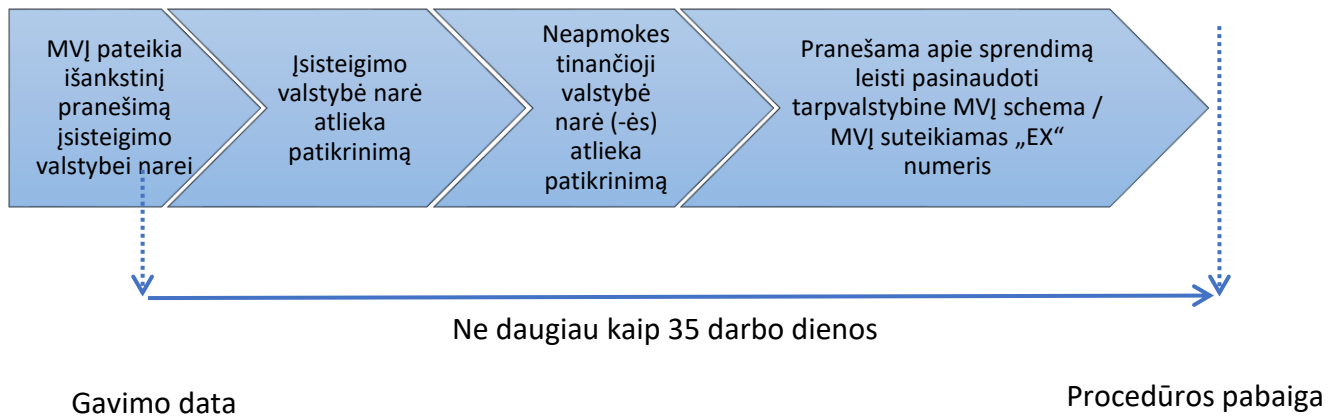
a) Jei apmokestinamasis asmuo atitinka nacionalines sąlygas taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą valstybėje narėje, kurioje jis nori taikyti MVĮ schemą: jam suteiktą „EX“ numerį¹³.

b) Jei apmokestinamasis asmuo neatitinka nacionalinių sąlygų taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą valstybėje narėje, kurioje jis nori taikyti MVĮ schemą: tinkamai pagrįstą prašymo taikyti MVĮ schemą atmetimą.

Jei apmokestinamasis asmuo paprašė taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą daugiau nei vienoje valstybėje narėje, įsisteigimo valstybė narė suteiks galimybę pasinaudoti neapmokestinimu PVM kiekvienoje valstybėje narėje, suteikdama „EX“ numerį arba atnaujindama jį naujoms valstybėms narėms, kuriose galima pasinaudoti neapmokestinimu PVM, kai tik gaus atsakymą iš bet kurios neapmokestinčiosios valstybės narės, o ne lauks, kol bus gautas atsakymas iš visų neapmokestinčiųjų valstybių narių. Įsisteigimo valstybė narė laikysis tokio pat požiūrio, jei nebus įvykdytos neapmokestinimo PVM sąlygos.

Jei įsisteigimo valstybė narė per 35 darbo dienas nuo išankstinio pranešimo pateikimo negaus atsakymo iš neapmokestinčiosios valstybės narės (-ių), įsisteigimo valstybė narė suteiks apmokestinamajam asmeniui galimybę naudotis tarpvalstybine MVĮ schema atitinkamoje valstybėje narėje (-ėse), suteikdama „EX“ numerį arba jį atnaujindama pasibaigus 35 darbo dienų laikotarpiui. Pastaroji nuostata netaikoma, jei procedūra turi trukti ilgiau nei 35 darbo dienas, kad būtų išvengta mokesčių slėpimo ar vengimo atvejų.

¹³ Ši situacija taip pat apima atvejį, kai apmokestinamasis asmuo prašo taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą ne tik neapmokestinčiojoje valstybėje narėje (-ėse), bet ir įsisteigimo valstybėje narėje.

3.2.5. Kada įsigalios neapmokestinimas PVM (pradžios data)?

Apmokestinamasis asmuo gali pradėti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą valstybėje narėje (-ėse), kurioje (-iose) jis paprašė pasinaudoti neapmokestinimu PVM, nuo tos dienos, kai jis gauna jam suteiktą „EX“ numerį arba kai šį „EX“ numerį atnaujina jo įsisteigimo valstybė narė. Pradžios data įvairiose valstybėse narėse gali skirtis, nes įsisteigimo valstybė narė suteikia galimybę pasinaudoti neapmokestinimu PVM, kai tik gauna neapmokestinančiųjų valstybių narių atsakymą dėl nacionalinių tarpvalstybinės MVĮ schemos taikymo sąlygų įvykdymo.

PAVYZDYS

1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo vykdo PVM apmokestinamus sandorius 1, 2 ir 3 valstybėse narėse. Apmokestinamasis asmuo nori taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą 2 ir 3 valstybėse narėse ir 2025 m. balandžio 1 d. pateikia išankstinį pranešimą savo įsisteigimo valstybėje narėje. Apmokestinamasis asmuo atitinka tarpvalstybinės MVĮ schemos taikymo tose valstybėse narėse sąlygas.

Įsisteigimo valstybė narė atsakymą iš 2 valstybės narės gauna 2025 m. balandžio 21 d., o iš 3 valstybės narės – 2025 m. balandžio 28 d.

Įsisteigimo valstybė narė suteikia apmokestinamajam asmeniui galimybę pasinaudoti neapmokestinimu PVM, kai tik gauna 2 ir 3 valstybių narių sprendimus, taigi:

- 2025 m. balandžio 23 d. įsisteigimo valstybė narė suteikia „EX“ numerį ir perduoda jį apmokestinamajam asmeniui, nuroydamą, kad jis gali taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą 2 valstybėje narėje;

- 2025 m. gegužės 1 d. įsisteigimo valstybė narė atnaujina „EX“ numerį ir perduoda jį apmokestinamajam asmeniui, nurodydama, kad jis gali taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą 3 valstybėje narėje.

Todėl neapmokestinimo PVM taikymo pradžios data yra 2025 m. balandžio 23 d. 2 valstybėje narėje ir 2025 m. gegužės 1 d. 3 valstybėje narėje.

3.2.6. Ar galima apskųsti sprendimą dėl atsisakymo?

Taip, bet kuris apmokestinamasis asmuo gali apskųsti sprendimą, kuriuo atsisakoma taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą.

Jei atsisakymas grindžiamas tuo, kad viršijama apyvartos Sąjungoje ribinė vertė, apmokestinamasis asmuo turi pateikti apeliacinį skundą savo įsisteigimo valstybei narei.

Jei atsisakymas grindžiamas tuo, kad viršijama nacionalinė metinės apyvartos ribinės vertė, apmokestinamasis asmuo apeliacinį skundą turi pateikti atitinkamai valstybei narei.

Apeliaciniai skundai yra nacionalinis klausimas, todėl valstybės narės nustato savo taisykles ir procedūras. Įsisteigimo valstybė narė turėtų imtis visų būtinų veiksmų, kad informuotų apmokestinamąjį asmenį apie atsisakymo taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą priežastis ir apie tai, kuriai valstybei narei pateikti apeliacinį skundą, jei jis norėtų užginčyti atsisakymą.

3.2.7. Ar apmokestinamasis asmuo gali pateikti prašymą pasinaudoti tarpvalstybine MVĮ schema kitoje valstybėje narėje (-ėse), nei nurodyta (-os) išankstiniame pranešime?

Taip, apmokestinamasis asmuo gali pateikti prašymą pasinaudoti tarpvalstybine MVĮ schema kitoje valstybėje narėje (-ėse), nei nurodyta (-os) išankstiniame pranešime.

Šiuo tikslu apmokestinamasis asmuo turi pateikti savo įsisteigimo valstybei narei atnaujintą išankstinį pranešimą. Atnaujintas išankstinis pranešimas turėtų būti pateikiamas elektroninėmis priemonėmis, jei įsisteigimo valstybė narė tai numatė¹⁴.

¹⁴ Žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#).

Gali susiklostyti dvi situacijos:

a) apmokestinamasis asmuo jau taiko tarpvalstybinę MVĮ schemą. Tokiu atveju apmokestinamasis asmuo atnaujintame išankstiniame pranešime nurodo šią informaciją:

- savo „EX“ numerį, kurį jam suteikė įsisteigimo valstybė narė;
- naują valstybę narę (-es), kurioje (-iose) apmokestinamasis asmuo nori taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą;
- informaciją apie patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendrą vertę, kuri anksčiau nebuvo pateikta įsisteigimo valstybei narei ketvirčio ataskaitose¹⁵.

Atnaujintas ankstesnis pranešimas (kaip naujas prašymas) registruojamas pagal tą patį registracijos procesą, kaip ir apmokestinamojo asmens anksčiau pateiktas išankstinis pranešimas¹⁶. Visa procedūra trunka ne ilgiau kaip 35 darbo dienas, o įsisteigimo valstybė narė praneša apmokestinamajam asmeniui apie jo naujo prašymo priėmimą arba atmetimą. Šis laikotarpis gali būti ilgesnis, jei neapmokestinančiosioms valstybėms narėms reikia daugiau laiko atlikti būtinus patikrinimus, kad būtų išvengta mokesčių slėpimo ar vengimo atvejų.

Apmokestinamasis asmuo gali pradėti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą naujoje valstybėje narėje (-ėse) nuo tos dienos, kai iš savo įsisteigimo valstybės narės gauna pranešimą, kad gali naudoti turimą „EX“ numerį naujoje valstybėje narėje (-ėse).

Praėjus 35 darbo dienoms nuo atnaujinto išankstinio pranešimo pateikimo, iš naujos neapmokestinančiosios valstybės narės (-ių) negavusi atsakymo dėl tarpvalstybinės MVĮ schemos taikymo sąlygų įvykdymo, įsisteigimo valstybė narė suteikia apmokestinamajam asmeniui galimybę pasinaudoti neapmokestinimu PVM naujoje valstybėje narėje (-ėse).

b) Apmokestinamasis asmuo pateikė išankstinį pranešimą ir jis vis dar nagrinėjamas. Tokiu atveju apmokestinamasis asmuo turi palaukti, kol jam bus suteiktas „EX“ numeris, ir tik tada prašyti pasinaudoti neapmokestinimu naujoje valstybėje narėje (-ėse). Tuomet procesas vyksta taip pat, kaip paaiškinta a punkte.

¹⁵ Žr. 3.3.1 klausimą „Kokios ataskaitų teikimo prievolės apmokestinamajam asmeniui atsiras pagal tarpvalstybinę MVĮ schemą?“.

¹⁶ Žr. 3.2.4 klausimą „Kiek trunka registracijos procesas?“.

3.2.8. Kas nutinka, jei išankstiniame pranešime pateikta neteisinga arba neišsami informacija?

Pateikęs išankstinį pranešimą ir prieš gaudamas „EX“ numerį, jei išankstiniame pranešime pateikta informacija yra neteisinga arba neišsami, apmokestinamasis asmuo gali ją ištaisyti arba papildyti, pateikdamas naują išankstinį pranešimą vietoj pirmojo išsiųsto pranešimo. Tokiu atveju ilgiausias išankstinio pranešimo nagrinėjimo laikotarpis (35 darbo dienos) pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai apmokestinamasis asmuo pateikia naują išankstinį pranešimą.

Jei klaidų nustatoma po apmokestinamojo asmens įtraukimo į tarpvalstybinę MVĮ schemą, jos ištaisomos pateikiant atnaujintą išankstinį pranešimą. Atnaujintame pranešime visada nurodomas apmokestinamajam asmeniui jau suteiktas „EX“ numeris.

Jei, remiantis nauja informacija, pateikta atnaujintame išankstiniame pranešime, paaiškėja, kad apmokestinamasis asmuo neatitiko tarpvalstybinės MVĮ schemos taikymo sąlygų, apmokestinamajam asmeniui bus atsisakyta taikyti MVĮ schemą atgaline data. Tai reiškia, kad apmokestinamasis asmuo bus laikomas neturinčiu teisės pasinaudoti tarpvalstybine MVĮ schema nuo pirminio išankstinio pranešimo pateikimo dienos ir nuo tos dienos privalės savo tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms taikyti standartinę PVM tvarką arba supaprastintas procedūras. Jei apmokestinamasis asmuo, gavęs pirminio išankstinio pranešimo pateikimo rezultatus, neapmokestino PVM savo tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų vienoje ar keliose valstybėse narėse, jis turės susisiekti su atitinkamomis valstybėmis narėmis, kad sureguliuotų savo PVM padėtį.

3.2.9. Ką daryti keičiant įsisteigimo valstybę narę?

Jei apmokestinamasis asmuo, kuris naudojami tarpvalstybine MVĮ schema, pakeičia savo įsisteigimo valstybę narę (iš 1 valstybės narės į 2 valstybę narę), jis turi pateikti atnaujintą išankstinį pranešimą ankstesnėje įsisteigimo valstybėje narėje (1 valstybėje narėje), nurodydamas savo naują įsisteigimo valstybę narę (2 valstybę narę).

Tada 1 valstybė narė deaktyvuoja apmokestinamajam asmeniui suteiktą „EX“ numerį. Apmokestinamasis asmuo turi pateikti naują išankstinį pranešimą 2 valstybei narei, kad vėl galėtų taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, ir, jei visos sąlygos vis dar tenkinamos, 2 valstybė narė suteiks naują „EX“ numerį.

3.2.10. Ar gali būti daromi kiti išankstinio pranešimo pakeitimai?

Apmokestinamasis asmuo turi informuoti savo įsisteigimo valstybę narę, atnaujindamas išankstinį pranešimą, apie bet kokius ankstesniame pranešime pateiktos informacijos pakeitimus, pavyzdžiui, apmokestinamojo asmens vardo ir pavardės (pavadinimo), veiklos ar adreso pasikeitimą.

3.3. Oficialios prievolės

3.3.1. Kokios atskaitomybės prievolės apmokestinamajam asmeniui atsiras pagal tarpvalstybinę MVĮ schemą?

Apmokestinamasis asmuo, kuris naudojasi tarpvalstybine MVĮ schema, turi pateikti savo įsisteigimo valstybei narei visu patiektų prekių ir suteiktų paslaugų visose valstybėse narėse ketvirčio ataskaitas.

Ketvirčio ataskaitose turėtų būti pateikta ši informacija:

- apmokestinamojo asmens „EX“ numeris;
- per kalendorinį ketvirtį įsisteigimo valstybėje narėje patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų (neapmokestinamų arba apmokestinamų) bendra vertė arba skaičius „0“, jei prekės nebuvo tiekiamos ir (arba) paslaugos nebuvo teikiamos;
- per kalendorinį ketvirtį kiekvienoje iš kitų nei jo įsisteigimo valstybė narė valstybių narių patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų (neapmokestinamų arba apmokestinamų) bendra vertė arba skaičius „0“, jei prekės nebuvo tiekiamos ir (arba) paslaugos nebuvo teikiamos.

Jei valstybės narės, kuriose taikomas neapmokestinimas PVM, skirtingiems verslo sektoriams nustatė skirtingas ribines vertes, patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė turėtų būti nurodyta atskirai kiekvienai ribinei vertei¹⁷.

Į ketvirčio ataskaitą įtrauktinos patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų vertės yra vertės, naudojamos metinei apyvartai apskaičiuoti¹⁸.

¹⁷ Žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVJ interneto portale](#).

¹⁸ Žr. 1.6 klausimą „*Kaip apskaičiuojama metinė apyvarta?*“.

I ketvirčio ataskaitas įtrauktinos tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų vertės nurodomos eurais. Tačiau euro neįsivedusios valstybės narės gali reikalauti, kad vertės būtų išreikštos jų nacionaline valiuta. Bet kokiam konvertavimui apmokestinamasis asmuo naudoja valiutos kursą, kurį Europos Centrinis Bankas paskelbia pirmąją kalendorinių metų dieną arba, jei tą dieną jis neskelbiamas, kitą dieną paskelbtą valiutos kursą.

Apmokestinamasis asmuo privalo pateikti ketvirčio ataskaitą įsisteigimo valstybei narei per mėnesį nuo kalendorinio ketvirčio pabaigos.

KALENDORINIS KETVIRTIS	DEKLARACIJOS PATEIKIMAS
I ketv.: nuo sausio 1 d. iki kovo 31 d.	Balandžio 1–30 d.
II ketv.: nuo balandžio 1 d. iki birželio 30 d.	Liepos 1–31 d.
III ketv.: nuo liepos 1 d. iki rugsėjo 30 d.	Spalio 1–31 d.
IV ketv.: nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d.	Kitų metų sausio 1–31 d.

Ketvirčio ataskaita turėtų būti pateikta elektroninėmis priemonėmis, jei įsisteigimo valstybė narė tai numatė¹⁹.

3.3.2. Kokias vertes reikia įtraukti į pirmąją ketvirčio ataskaitą?

Kadangi išankstinio pranešimo pateikimo data skiriasi nuo datos, kurią apmokestinamasis asmuo gali pradėti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, pirmoje teiktinoje ketvirčio ataskaitoje informacija gali dubliuotis arba jos gali trūkti.

Siekiant to išvengti, numatomi du atvejai:

- a) išankstinis pranešimas pateikiamas vieną kalendorinį ketvirtį, o kitą kalendorinį ketvirtį apmokestinamasis asmuo gauna „EX“ numerį, kad galėtų taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą.

¹⁹ Žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#).

Tokiu atveju pirmoje ketvirčio ataskaitoje, kurią reikia pateikti pagal tarpvalstybinę MVĮ schemą, turėtų būti nurodyta per kalendorinį ketvirtį, kurį apima ketvirčio ataskaita, patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų vertė ir atskirai nuo išankstinio pranešimo pateikimo dienos iki paskutinės kalendorinio ketvirčio, atitinkančio išankstinį pranešimą, dienos patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė.

PAVYZDYS

2025 m. kovo 14 d. apmokestinamasis asmuo pateikia išankstinį pranešimą ir 2025 m. balandžio 15 d. gauna „EX“ numerį. Pirmoji ketvirčio ataskaita, kurią apmokestinamasis asmuo turi pateikti pagal MVĮ schemą, atitinka 2025 m. antrąjį ketvirtį (II ketv.) ir į ją įtraukiamos šios vertės:

– 2025 m. balandžio, gegužės ir birželio mėn. patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė;

– nuo išankstinio pranešimo pateikimo dienos (2025 m. kovo 14 d.) iki pirmojo kalendorinio ketvirčio paskutinės dienos (2025 m. kovo 31 d.) patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė.

PAVYZDYS

2025 m. gruodžio 15 d. apmokestinamasis asmuo pateikia išankstinį pranešimą, o 2026 m. sausio 14 d. gauna EX numerį. Pirmoji ketvirčio ataskaita, kurią apmokestinamasis asmuo turi pateikti pagal MVĮ schemą, atitinka 2026 m. pirmąjį ketvirtį (I ketv.) ir į ją įtraukiamos šios vertės:

– 2026 m. sausio, vasario ir kovo mėn. patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė;

– nuo išankstinio pranešimo pateikimo dienos (2025 m. gruodžio 15 d.) iki ketvirtojo kalendorinio ketvirčio paskutinės dienos (2025 m. gruodžio 31 d.) patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė.

- b) Išankstinis pranešimas pateikiamas ir apmokestinamasis asmuo gauna savo atskirą „EX“ identifikacinį numerį, kad galėtų taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, tą patį kalendorinį ketvirtį.

Tokiu atveju pirmojoje ketvirčio ataskaitoje, kurią reikia pateikti pagal tarpvalstybinę MVĮ schemą, turėtų būti nurodyta tik nuo išankstinio pranešimo pateikimo dienos iki paskutinės kalendorinio ketvirčio, kurį apima ta ketvirčio ataskaita, dienos patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų vertė.

PAVYZDYS

2025 m. liepos 15 d. apmokestinamasis asmuo pateikia išankstinį pranešimą ir 2025 m. rugpjūčio 10 d. gauna „EX“ numerį. Pirmoji apmokestinamojo asmens teikiama ketvirčio ataskaita atitinka 2025 m. trečiąjį ketvirtį (III ketv.) ir į ją įtraukiamos šios vertės:

- nuo išankstinio pranešimo pateikimo dienos (2025 m. liepos 15 d.) iki paskutinės trečiojo kalendorinio ketvirčio dienos (2025 m. rugsėjo 30 d.) patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra vertė.

Nuo 2025 m. liepos 1 d. iki liepos 15 d. patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų vertė jau įtraukta į išankstinį pranešimą.

3.3.3. Kas nutinka, jei ketvirčio ataskaitoje pateikta neteisinga informacija? (ketvirčio ataskaitų taisymas)

Jei apmokestinamasis asmuo ketvirčio ataskaitoje aptinka klaidų arba per kalendorinį ketvirtį atliktas sandoris atšaukiamas (pavyzdžiui, prekės grąžinamos), taisymas atliekamas iš naujo pateikiant pirminę ketvirčio ataskaitą ir turi būti atliktas iš karto, kai tik aptinkama klaida.

Ketvirčio ataskaitos ištaisymo terminas yra treji metai.

3.3.4. Kas nutinka, jei ketvirčio ataskaitos nepateikiamos arba pateikiamos pavėluotai?

Tokiais atvejais apmokestinamasis asmuo gali ir toliau naudotis tarpvalstybine MVĮ schema, tačiau bet kuri iš valstybių narių, kuriose taikomas neapmokestinimas PVM, gali reikalauti, kad apmokestinamasis asmuo jų teritorijoje vykdytų PVM prievoles, pavyzdžiui, būtų įregistruotas PVM mokėtoju ir pateiktų PVM deklaraciją²⁰, taip prarasdamas pranašumą, susijusį su atleidimu nuo šių prievolių. Jei net ir tokiu atveju apmokestinamasis asmuo neįvykdo PVM prievolių, valstybė narė, kurioje taikomas neapmokestinimas PVM, gali taikyti sankcijas.

Ketvirčio ataskaita laikoma pateikta pavėluotai, kai apmokestinamasis asmuo vėluoja ją pateikti daugiau kaip 30 dienų arba kai vėluoja pateikti dvi ar daugiau ketvirčio ataskaitų iš eilės.

²⁰ Žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#).

3.3.5. Ar apmokestinamasis asmuo turi išrašyti sąskaitas faktūras?

Valstybės narės gali atleisti apmokestinamąjį asmenį, kuris naudojasi tarpvalstybine MVĮ schema jų teritorijoje, nuo prievolės išrašyti sąskaitas faktūras. Jei valstybė narė nusprendžia neatleisti apmokestinamojo asmens nuo prievolės išrašyti sąskaitas faktūras, ji leidžia apmokestinamajam asmeniui išrašyti supaprastintas sąskaitas faktūras.

Daugiau informacijos apie įsisteigimo valstybėje narėje ir visose kitose valstybėse narėse taikomas taisykles pateikiama [MVĮ interneto portale](#).

3.3.6. Ar apmokestinamasis asmuo turi būti įregistruotas ir teikti PVM deklaracijas?

Ne, kai apmokestinamasis asmuo naudojasi tarpvalstybine MVĮ schema, iš jo reikalaujama tik pateikti išankstinį pranešimą ir teikti ketvirčio ataskaitas savo įsisteigimo valstybėje narėje. Todėl neapmokestinančiojoje valstybėje narėje jis neprivalės registruotis PVM mokėtoju ir teikti PVM deklaracijas už savo tiekiamas prekes ir (arba) teikiamas paslaugas, kurios toje valstybėje narėje neapmokestinamos PVM.

Be to, jei apmokestinamasis asmuo taip pat naudojasi MVĮ schema savo įsisteigimo valstybėje narėje, jis neprivalės teikti PVM deklaracijas už tiekiamas prekes ir (arba) teikiamas paslaugas, kurios įsisteigimo valstybėje narėje neapmokestinamos PVM.

Tačiau reikėtų priminti, kad MVĮ schema taikoma tik tiekiamoms prekėms ir (arba) teikiamoms paslaugoms. Todėl apmokestinamasis asmuo, taikantis tarpvalstybinę MVĮ schemą, turi vykdyti savo PVM prievoles ir sumokėti PVM už pirkimo sandorius, už kuriuos jis privalo mokėti PVM: pavyzdžiui, kai importuoja, įsigyja prekes Bendrijos viduje ir perka paslaugas, taikdamas atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą²¹.

3.4. Pasitraukimas iš tarpvalstybinės MVĮ schemos

Apmokestinamasis asmuo gali savanoriškai pasitraukti iš tarpvalstybinės MVĮ schemos (taikymo nutraukimas) arba jam schema gali būti netaikoma (netaikymas), kai nebetenkinamos tarpvalstybinės MVĮ schemos taikymo sąlygos.

²¹ Daugiau informacijos žr. aiškinamųjų pastabų dėl ES PVM pakeitimų, susijusių su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, 6 skirsnyje „SĄVEIKA SU STANDARTINE PVM TVARKA“.

Jei schema netaikoma, apmokestinamajam asmeniui draudžiama tam tikrą laikotarpį naudotis tarpvalstybine MVĮ schema. Nutraukus schemas taikymą, taip pat gali būti apribotos apmokestinamojo asmens galimybės.

3.4.1. Taikymo nutraukimas

3.4.1.1. Kaip nutraukti tarpvalstybinės MVĮ schemas taikymą?

Jei apmokestinamasis asmuo nusprendžia nebetaikyti tarpvalstybinės MVĮ schemas kai kuriose arba visose neapmokestinančiose valstybėse narėse arba nutraukęs savo ekonominę veiklą, apmokestinamasis asmuo turi apie tai informuoti savo įsisteigimo valstybę narę, pateikdamas atnaujintą išankstinį pranešimą.

3.4.1.2. Kada įsigalios taikymo nutraukimas?

Taikymo nutraukimas įsigalios:

- jei įsisteigimo valstybė narė gaus atnaujintą išankstinį pranešimą per pirmuosius du kalendorinio ketvirčio mėnesius – nuo kito kalendorinio ketvirčio pirmos dienos;
- jei įsisteigimo valstybė narė gaus atnaujintą išankstinį pranešimą per paskutinį kalendorinio ketvirčio mėnesį – nuo kito kalendorinio ketvirčio antro mėnesio pirmos dienos.

PAVYZDYS

Apmokestinamasis asmuo, kuris naudojami tarpvalstybine MVĮ schema 1 valstybėje narėje, nori nutraukti jos taikymą. Šiuo tikslu apmokestinamasis asmuo pateikia atnaujintą išankstinį pranešimą, kurį įsisteigimo valstybė narė gauna 2026 m. rugpjūčio 20 d. Šiuo atveju taikymo nutraukimas įsigalios 2026 m. spalio 1 d.

Jei įsisteigimo valstybė narė atnaujintą išankstinį pranešimą būtų gavusi 2026 m. rugsėjo 15 d., taikymo nutraukimas būtų įsigaliojęs 2026 m. lapkričio 1 d.

Apmokestinamajam asmeniui pateikus atnaujintą išankstinį pranešimą, kuriuo informuojama apie tarpvalstybinės MVĮ schemas taikymo nutraukimą, įsisteigimo valstybė narė nedelsdama imsis vieno iš šių veiksmų:

- a) jei apmokestinamasis asmuo nustoja taikyti tarpvalstybinę MVĮ schema visose valstybėse narėse, kuriose jis taikė specialią schema: apmokestinamojo asmens „EX“ NUMERIS DEAKTYVUOJAMAS;

- b) jei apmokestinamasis asmuo nustoja taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą tik kai kuriose valstybėse narėse, o kitose ją toliau taiko: apmokestinamojo asmens „EX“ NUMERIS LIEKA AKTYVUOTAS, o INFORMACIJA apie valstybes nares, kurioms „EX“ numeris suteikia teisę naudotis neapmokestinimu PVM, ATNAUJINAMA.

3.4.1.3. Kada apmokestinamasis asmuo, savanoriškai pasitraukęs iš specialios schemos, gali vėl taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą?

Išsamias savanoriško pasitraukimo iš schemos taisykles ir sąlygas nustato valstybės narės. Jei apmokestinamasis asmuo savanoriškai pasitraukia iš tarpvalstybinės MVĮ schemos valstybėje narėje, ta valstybė narė gali nustatyti karantino laikotarpį, per kurį apmokestinamasis asmuo negali taikyti tarpvalstybinės MVĮ schemos. Pasibaigus šiam laikotarpiui, apmokestinamasis asmuo gali vėl pasirinkti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą, jei jis atitinka visas sąlygas (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#)), pateikdamas išankstinį pranešimą arba atnaujindamas išankstinį pranešimą, atsižvelgiant į konkretų atvejį.

3.4.2. Netaikymas

3.4.2.1. Kada apmokestinamajam asmeniui netaikoma tarpvalstybinė MVĮ schema?

Apmokestinamajam asmeniui, taikančiam tarpvalstybinę MVĮ schemą, ši speciali schema netaikoma šiais atvejais:

- kai einamaisiais arba praėjusiais kalendoriniais metais jis viršija Sąjungos metinę ribinę vertę (100 000 EUR);
- kai einamaisiais arba praėjusiais kalendoriniais metais jis viršija valstybės narės, kurioje taikomas neapmokestinimas PVM, nacionalinę metinę ribinę vertę;
- kai jis nutraukė savo ekonominę veiklą, bet apie tai nepranešė įsisteigimo valstybei narei.

3.4.2.2. Kas nutinka, kai apmokestinamasis asmuo viršija metinės apyvartos Sąjungoje ribinę vertę?

Kaip minėta pirmiau, kai apmokestinamasis asmuo, kuris naudojami tarpvalstybine MVĮ schema, praėjusiais arba einamaisiais kalendoriniais metais viršija metinės apyvartos Sąjungoje ribinę vertę, nuo to momento ši schema jam netaikoma. Tai reiškia, kad nuo to momento, kai viršijama Sąjungos metinė ribinė vertė:

- apmokestinamasis asmuo turi nustoti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą visose valstybėse narėse, kuriose jis ją taikė, ir
- apmokestinamasis asmuo negali taikyti tarpvalstybinės MVĮ schemos naujose valstybėse narėse (išskyrus tas, kuriose jis jau taikė specialią schemą). Apmokestinamasis asmuo gali turėti teisę taikyti nacionalinę MVĮ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje, jei tenkinamos visos sąlygos²².

Todėl įsisteigimo valstybė narė nedelsdama **deaktyvuos „EX“ numerį**, kurį ji suteikė apmokestinamajam asmeniui tarpvalstybinės MVĮ schemos tikslais.

Kai apmokestinamajam asmeniui netaikoma tarpvalstybinė MVĮ schema, jis turi taikyti standartinę PVM tvarką kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje jis taikė tarpvalstybinę MVĮ schemą. Prireikus jis taip pat gali pasirinkti taikyti supaprastintas PVM apskaičiavimo ir surinkimo procedūras pagal nacionalinės teisės aktus (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#)).

PAVYZDYS

1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo naudojasi tarpvalstybine MVĮ schema 2 ir 3 valstybėse narėse. Apmokestinamasis asmuo taip pat vykdo sandorius 4 valstybėje narėje pagal standartinę PVM tvarką. 2026 m. gruodžio 30 d. apmokestinamojo asmens apyvarta Sąjungoje yra 99 300 EUR. 2026 m. gruodžio 31 d. apmokestinamasis asmuo 3 valstybėje narėje įvykdo naują tiekimo sandorį, kurio vertė yra 1 000 EUR.

	Sumos (EUR)
Apyvarta Sąjungoje nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. gruodžio 30 d.	99 300
Tiekimas 3 valstybėje narėje 2026 m. gruodžio 31 d.	1 000
Apyvarta Sąjungoje nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. gruodžio 31 d.	100 300
Sąjungos ribinė vertė	100 000

Atsižvelgiant į tai, kad 2026 m. gruodžio 31 d. apmokestinamojo asmens apyvarta Sąjungoje (100 300 EUR) viršija Sąjungos metinę ribinę vertę (100 000 EUR):

- *apmokestinamasis asmuo 2026 m. gruodžio 31 d. turi nustoti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą 2 ir 3 valstybėse narėse, ir tą dieną prasideda karantino laikotarpis;*

²² Žr. 2.1.1 klausimą „Kokios yra nacionalinės MVĮ schemos taikymo sąlygos?“.

- 2026 m. gruodžio 31 d. apmokestinamasis asmuo 2 ir 3 valstybėse narėse turi taikyti standartinę PVM tvarką (registruotis PVM mokėtoju, pateikti PVM deklaraciją ir kt.) arba supaprastintas procedūras, kai tiekimo sandorio vertė yra ne mažesnė kaip 1 000 EUR, nes tai yra pirmasis tiekimo sandoris, dėl kurio viršijama Sąjungos ribinė vertė. Todėl apmokestinamasis asmuo negali netaikyti PVM 1 000 EUR vertės tiekimo sandoriui 3 valstybėje narėje, o privalo jį apmokestinti PVM;
- apmokestinamasis asmuo negali prašyti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą 4 valstybėje narėje. Jis galėtų taikyti nacionalinę MVĮ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje (1 valstybėje narėje), jei tenkinamos visos sąlygos.

3.4.2.3. Ar apmokestinamasis asmuo turi pranešti, kai viršija metinės apyvartos Sąjungoje ribą?

Taip, kai viršijama metinės apyvartos Sąjungoje ribinė vertė (100 000 EUR), apmokestinamasis asmuo per 15 darbo dienų nuo ribinės vertės viršijimo dienos turi informuoti įsisteigimo valstybę narę, pateikdamas **galutinę ataskaitą** su šia informacija:

- nuo einamojo kalendorinio ketvirčio pradžios iki metinės apyvartos Sąjungoje ribinės vertės viršijimo dienos įsisteigimo valstybėje narėje patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra verte;
- nuo einamojo kalendorinio ketvirčio pradžios iki metinės apyvartos Sąjungoje ribinės vertės viršijimo dienos kiekviename valstybėje narėje, išskyrus įsisteigimo valstybę narę, patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų bendra verte.

Visa ši informacija turėtų būti pateikta elektroninėmis priemonėmis, jei įsisteigimo valstybė narė tai numatė²³.

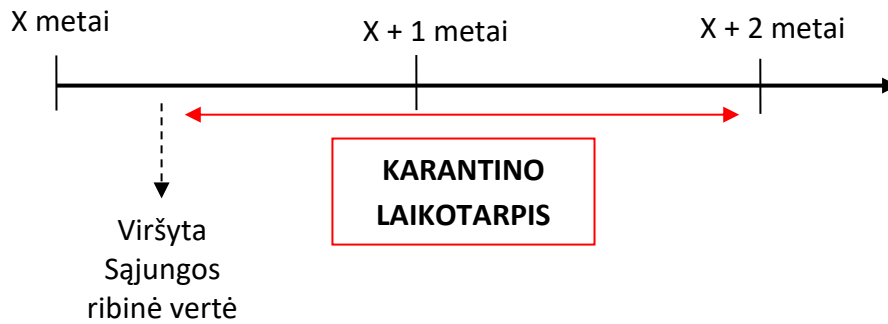
Jei apmokestinamasis asmuo nepateikia galutinės ataskaitos per 15 darbo dienų, įsisteigimo valstybė narė apmokestinamajam asmeniui gali taikyti sankcijas.

3.4.2.4. Koks yra karantino laikotarpis?

Kai apmokestinamajam asmeniui netaikoma tarpvalstybinė MVĮ schema, jis tam tikrą laikotarpį, t. y. karantino laikotarpį, negalės vėl taikyti tarpvalstybinės MVĮ schemos.

Karantino laikotarpis prasideda nuo to momento, kai viršijama Sąjungos metinė ribinė vertė, ir apima likusią einamųjų kalendorinių metų dalį ir kitus kalendorinius metus.

²³ Žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#).

Pasibaigus karantino laikotarpiui, apmokestinamasis asmuo gali pateikti naują išankstinį pranešimą, kad galėtų vėl taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą tose valstybėse narėse, kuriose ji buvo taikoma anksčiau (arba taikyti ją naujose valstybėse narėse), jei tenkinamos visos sąlygos.

PAVYZDYS

1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo naudojasi tarpvalstybine MVĮ schema 2 ir 3 valstybėse narėse. Apmokestinamasis asmuo taip pat vykdo sandorius 4 valstybėje narėje pagal standartinę PVM tvarką. 2026 m. spalio 12 d. apmokestinamojo asmens apyvarta Sąjungoje yra 98 000 EUR. 2026 m. spalio 13 d. apmokestinamasis asmuo 4 valstybėje narėje įvykdo naują tiekimo sandorį, kurio vertė yra 2 100 EUR.

	Sumos (EUR)
Apyvarta Sąjungoje nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. spalio 12 d.	98 000
Tiekimas 4 valstybėje narėje 2026 m. spalio 13 d.	2 100
Apyvarta Sąjungoje nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2026 m. spalio 13 d.	100 100
Sąjungos ribinė vertė	100 000

Atsižvelgiant į tai, kad 2026 m. spalio 13 d. apmokestinamojo asmens apyvarta Sąjungoje (100 100 EUR) viršija metinės apyvartos Sąjungoje ribinę vertę (100 000 EUR):

- *apmokestinamasis asmuo 2026 m. spalio 13 d. turi nustoti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą 2 ir 3 valstybėse narėse, ir 2026 m. spalio 13 d. prasideda karantino laikotarpis. Todėl apmokestinamasis asmuo negali netaikyti PVM 2 100 EUR vertės tiekimo sandoriui, o privalo jį apmokestinti PVM;*
- *karantino laikotarpis baigiasi 2027 m. gruodžio 31 d.;*

- nuo 2028 m. sausio 1 d. apmokestinamasis asmuo gali pateikti naują išankstinį pranešimą, kad galėtų iš naujo taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą 2 ir 3 valstybėse narėse, taip pat taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą kitose valstybėse narėse, jei tenkinamos visos sąlygos (neviršijama metinė apyvarta Sąjungoje, neviršijama nacionalinė metinės apyvartos ribinė vertė).

3.4.2.5. Ar apmokestinamasis asmuo gali toliau taikyti nacionalinę MVĮ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje, jei viršijama Sąjungos metinė ribinė vertė?

Net jei apmokestinamasis asmuo viršijo metinės apyvartos Sąjungoje ribinę vertę, jis gali toliau taikyti nacionalinę MVĮ schemą savo įsisteigimo valstybėje narėje, jei neviršija metinės apyvartos ribinės vertės toje valstybėje narėje.

3.4.2.6. Kas nutinka, jei apmokestinamasis asmuo viršija tik nacionalinę metinės apyvartos ribinę vertę?

Kai apmokestinamasis asmuo, kuris naudojasi tarpvalstybine MVĮ schema valstybėje narėje, einamaisiais arba praėjusiais kalendoriniais metais viršija nacionalinę metinę ribinę vertę, jam ta schema nebus taikoma tik toje konkrečioje valstybėje narėje. Apmokestinamasis asmuo gali toliau taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą kitoje neapmokestinančiojoje valstybėje narėje (-ėse).

Tarpvalstybinės MVĮ schemos netaikymas neapmokestinančiojoje valstybėje narėje veikia kaip ir nacionalinės MVĮ schemos netaikymas²⁴.

Taigi įsigaliojimo data, nuo kurios apmokestinamasis asmuo, kalendoriniais metais viršijęs nacionalinę metinę ribinę vertę, turi nustoti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą valstybėje narėje, priklausys nuo tos valstybės narės pasirinktos galimybės²⁵:

- a) automatiškai, jei nacionalinė ribinė vertė viršijama ne daugiau kaip 10 proc., apmokestinamasis asmuo galės toliau naudotis tarpvalstybine MVĮ schema iki tų kalendorinių metų pabaigos. Tačiau jei nacionalinė ribinė vertė viršijama daugiau kaip 10 proc., apmokestinamasis asmuo nuo to laiko turi nustoti taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą tik apmokestinančiojoje valstybėje narėje.
- b) Tuomet gal būti, kad valstybė narė, kurioje taikomas neapmokestinimas PVM, nusprendė padidinti viršutinę ribą nuo 10 iki 25 proc. arba apskritai nenustatyti jokios

²⁴ Žr. 2.3.2,1 klausimą „Kada apmokestinamajam asmeniui netaikoma nacionalinė MVĮ schema?“, 2.3.2,2 klausimą „Koks yra karantino laikotarpis?“ ir 2.3.2,3 klausimą „Kokios yra schemos netaikymo pasekmės?“.

²⁵ Kokia galimybė pasinaudojo kiekviena valstybė narė, žr. [MVĮ interneto portale](#).

viršutinės ribos. Šios galimybės turi vienintelį apribojimą – dėl jų nuo mokesčio negali būti atleistas apmokestinamasis asmuo, kurio apyvarta valstybėje narėje, kurioje taikomas neapmokestinimas PVM, einamaisiais kalendoriniais metais viršija 100 000 EUR.

- c) Galiausiai valstybė narė, kurioje taikomas neapmokestinimas PVM, taip pat galėjo nustatyti, kad tarpvalstybinė MVĮ schema jos teritorijoje nebebus taikoma nuo to momento, kai bus viršyta nacionalinė ribinė vertė.

Įsisteigimo valstybė narė, kuriai netaikoma tarpvalstybinė MVĮ schema, nedelsdama imsis vieno iš šių veiksmų:

- jei apmokestinamasis asmuo viršija nacionalinę metinę ribinę vertę visose valstybėse narėse, kuriose jis taikė tarpvalstybinę MVĮ schemą: apmokestinamojo asmens „EX“ NUMERIS DEAKTYVUOJAMAS;
- jei apmokestinamasis asmuo viršija nacionalinę metinės apyvartos ribinę vertę tik kai kuriose valstybėse narėse, kuriose jis taikė tarpvalstybinę MVĮ schemą: apmokestinamojo asmens „EX“ NUMERIS LIEKA AKTYVUOTAS, o INFORMACIJA apie valstybes nares, kurioms „EX“ numeris suteikia teisę naudotis neapmokestinimu PVM, ATNAUJINAMA.

Kai apmokestinamajam asmeniui netaikoma tarpvalstybinė MVĮ schema, jis turi taikyti standartinę PVM tvarką kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje jis taikė tarpvalstybinę MVĮ schemą. Prireikus jis taip pat gali pasirinkti taikyti supaprastintas PVM apskaičiavimo ir surinkimo procedūras pagal nacionalinės teisės aktus (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVĮ interneto portale](#)).

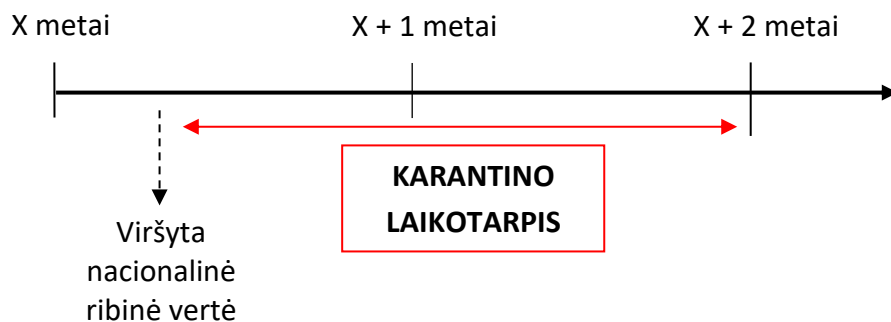
3.4.2.7. Koks yra karantino laikotarpis, kai viršijama nacionalinė metinės apyvartos ribinė vertė?

Kai apmokestinamajam asmeniui valstybėje narėje netaikoma tarpvalstybinė MVĮ schema, karantino laikotarpis yra laikotarpis, kuriuo apmokestinamasis asmuo negali vėl taikyti tarpvalstybinės MVĮ schemos toje valstybėje narėje.

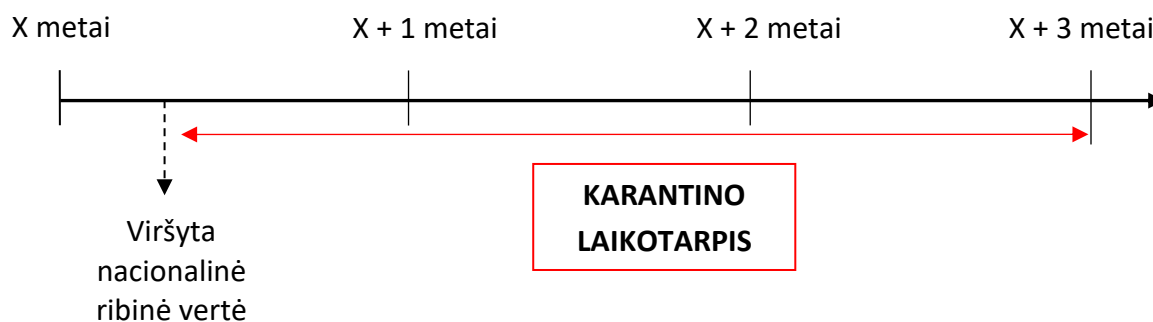
Karantino laikotarpis nuo tarpvalstybinės MVĮ schemos neapmokestinančiojoje valstybėje narėje taikomas kaip karantino laikotarpis nuo nacionalinės MVĮ schemos²⁶.

Taigi karantino laikotarpis prasideda nuo to momento, kai viršijama nacionalinė metinė ribinė vertė arba valstybės narės, kurioje taikomas neapmokestinimas PVM, nustatyta viršutinė riba (pagal valstybės narės pasirinktą galimybę), ir apima likusią einamųjų kalendorinių metų dalį ir kitus kalendorinius metus.

²⁶ Žr. 2.3.2,2 klausimą „Koks yra karantino laikotarpis?“.

Valstybės narės (-ių), kurioje (-iose) taikomas neapmokestinimas PVM, pasirinkimu karantino laikotarpis gali būti pratęstas iki dvejų kitų kalendorinių metų (žr. informaciją apie kiekvieną valstybę narę [MVJ interneto portale](#)).

Pasibaigus karantino laikotarpiui, apmokestinamasis asmuo gali pateikti atnaujintą išankstinį pranešimą (arba naują išankstinį pranešimą, atsižvelgiant į konkretų atvejį), kad vėl galėtų taikyti tarpvalstybinę MVĮ schemą atitinkamoje valstybėje narėje, jei jis atitinka visas sąlygas.

3.4.2.8. Kada įsisteigimo valstybė narė arba neapmokestinančioji valstybė narė gali daryti prielaidą, kad apmokestinamasis asmuo nutraukė savo ekonominę veiklą?

Jei apmokestinamasis asmuo 8 kalendorinius ketvirčius iš eilės (savo ketvirčio ataskaitose) nurodė netiekęs prekių ir (arba) neteikęs paslaugų visose arba kai kuriose valstybėse narėse, kuriose jis taikė tarpvalstybinę MVĮ schemą, įsisteigimo valstybė narė, neturėdama priešingos informacijos, daro prielaidą, kad apmokestinamasis asmuo nutraukė savo ekonominę veiklą tose valstybėse narėse.

Tokiu atveju įsisteigimo valstybė narė deaktyvuos arba pritaikys apmokestinamojo asmens „EX“ numerį, atsižvelgdama į tai, ar daroma prielaida, kad apmokestinamasis asmuo nutraukė savo ekonominę veiklą visose, ar tik kai kuriose valstybėse narėse.

4. Pirkimo PVM atskaita

Apmokestinamasis asmuo, taikantis MVĮ schemą (nacionalinę MVĮ schemą arba tarpvalstybinę MVĮ schemą), neapmokestins PVM savo tiekiamų prekių ir (arba) teikiamų paslaugų, tačiau negalės atskaityti pirkimo PVM už įsigytas prekes ir (arba) paslaugas, kurios buvo panaudotos šioms prekėms tiekti ir (arba) paslaugoms teikti.

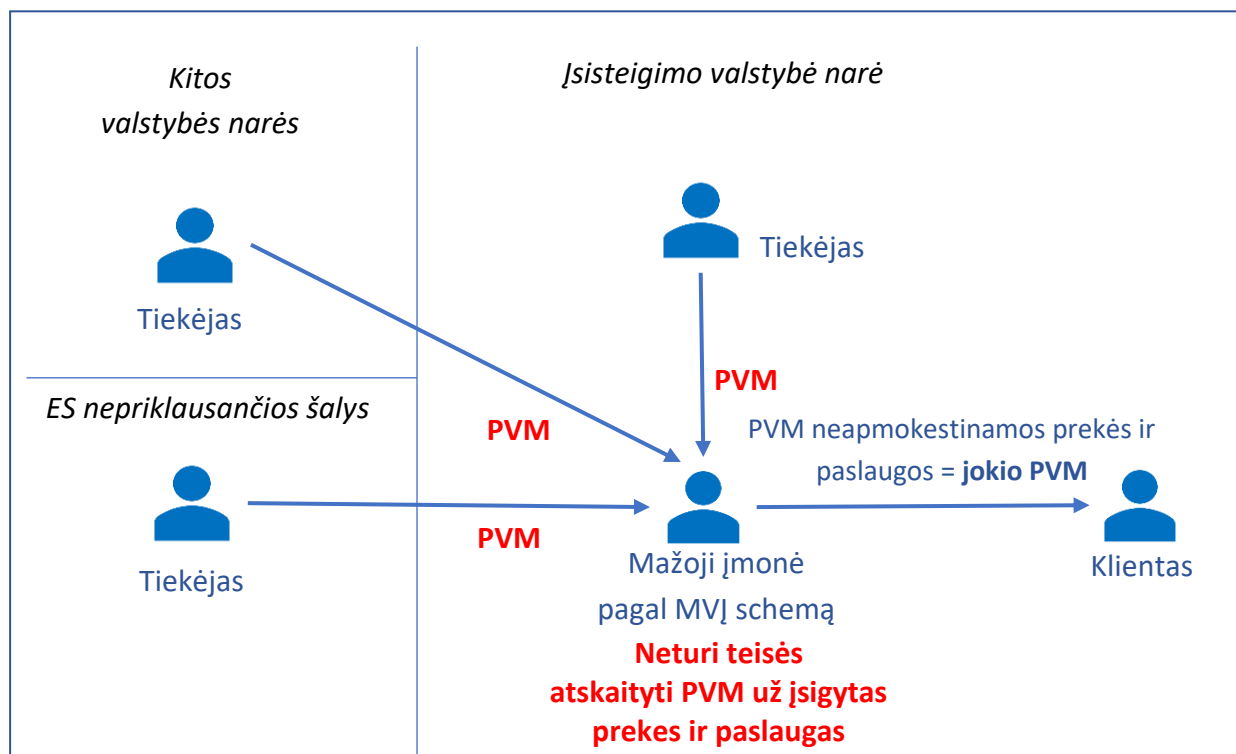
Kad būtų lengviau suprasti, šiame skirsnyje pateikti pavyzdžiai.

4.1. Nacionalinė MVĮ schema

1 pavyzdys. Apmokestinamasis asmuo vykdo ekonominę veiklą tik savo įsisteigimo valstybėje narėje ir toje valstybėje narėje taiko nacionalinę MVĮ schemą.

Apmokestinamasis asmuo savo įsisteigimo valstybėje narėje perka prekes ir paslaugas iš tiekėjų, esančių jo įsisteigimo valstybėje narėje, kitose valstybėse narėse ir ES nepriklausančiose šalyse. Šios prekės ir paslaugos naudojamos jo įsisteigimo valstybėje narėje tiekiant PVM neapmokestinamas prekes ir (arba) teikiant PVM neapmokestinamas paslaugas.

Pagal nacionalinę MVĮ schemą apmokestinamasis asmuo moka PVM už pirkimo sandorius, tačiau negali jo atskaityti.

2 pavyzdys. 1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo toje valstybėje narėje vykdo dviejų rūšių ekonominę veiklą:

- A veiklą;
- B veiklą, kuriai netaikoma MVĮ schema.

Apmokestinamasis asmuo nacionalinę MVĮ schemą taiko tik A veiklai, nes B veiklai MVĮ schema netaikoma. Todėl apmokestinamasis asmuo B veiklai turi taikyti standartinę PVM tvarką ir savo klientams už vykdant šią veiklą tiekiamas prekes ir (arba) teikiamas paslaugas apskaičiuoti PVM.

Apmokestinamasis asmuo iš tiekėjų, esančių jo įsisteigimo valstybėje narėje, kitose valstybėse narėse ir ES nepriklausančiose šalyse, perka šias prekes ir paslaugas:

- prekes ir paslaugas, naudojamas tiekiant prekes ir teikiant paslaugas pagal A veiklą;
- prekes ir paslaugas, naudojamas tiekiant prekes ir teikiant paslaugas pagal B veiklą;
- prekes ir paslaugas, naudojamas tiekiant prekes ir teikiant paslaugas pagal abiejų rūšių veiklą (kompiuteriai, biuro įranga, elektra ir kt., t. y. pridėtinės ir administracinės išlaidos).

Apmokestinamasis asmuo gali atskaityti pirkimo PVM už įsigytas prekes ir paslaugas taip:

- pirkimo PVM už įsigytas prekes ir paslaugas, skirtas A veiklai, neatskaitomas;
- visiška pirkimo PVM už įsigytas prekes ir paslaugas, skirtas B veiklai, atskaita;
- dalinė (proporcinga) pirkimo PVM už bendras įsigytas prekes ir paslaugas, skirtas A ir B veiklai, atskaita²⁷.

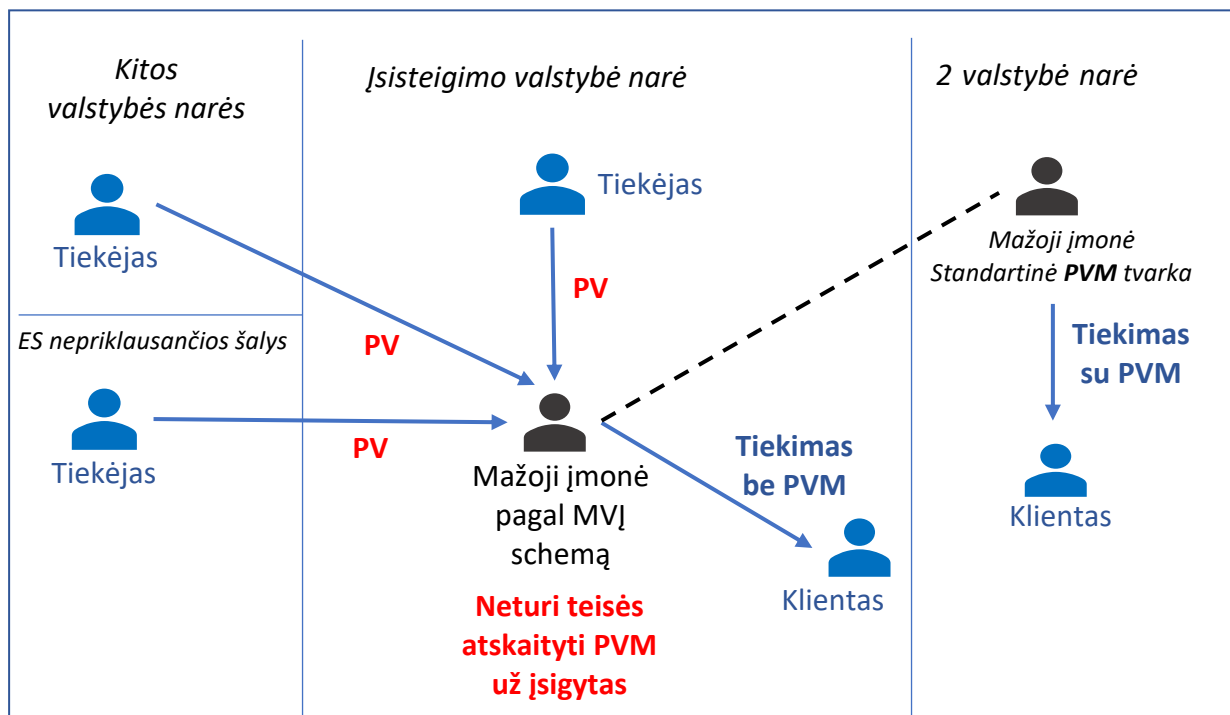
3 pavyzdys. 1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo tiekia prekes ir (arba) teikia paslaugas savo įsisteigimo valstybėje narėje ir 2 valstybėje narėje. Savo įsisteigimo valstybėje narėje jis taiko nacionalinę MVĮ schemą, todėl jo tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos toje valstybėje narėje neapmokestinamos PVM. Apmokestinamasis asmuo 2 valstybėje narėje taiko standartinę PVM sistemą ir savo klientui toje valstybėje narėje apskaičiuoja PVM.

Apmokestinamasis asmuo savo įsisteigimo valstybėje narėje iš tiekėjų, esančių jo įsisteigimo valstybėje narėje, kitose valstybėse narėse ir ES nepriklausančiose šalyse, perka šias prekes ir paslaugas:

²⁷ Apmokestinamasis asmuo gali kreiptis į savo įsisteigimo valstybės narės mokesčių administratorių dėl išsamesnės informacijos apie proporcingo atskaitymo taisyklės taikymą.

- prekes ir paslaugas, kurios naudojamos prekėms tiekti ir paslaugoms teikti jo įsisteigimo valstybėje narėje;
- prekes ir paslaugas, kurios naudojamos prekėms tiekti ir paslaugoms teikti 2 valstybėje narėje;
- prekes ir paslaugas, kurios naudojamos prekėms tiekti ir paslaugoms teikti abiejose valstybėse narėse (pridėtinės ir administracinės išlaidos).

Šiuo atveju apmokestinamasis asmuo negali atskaityti pirkimo PVM už jokiais įsigytas prekes ir paslaugas.

4.2. Tarpvalstybinė MVJ schema

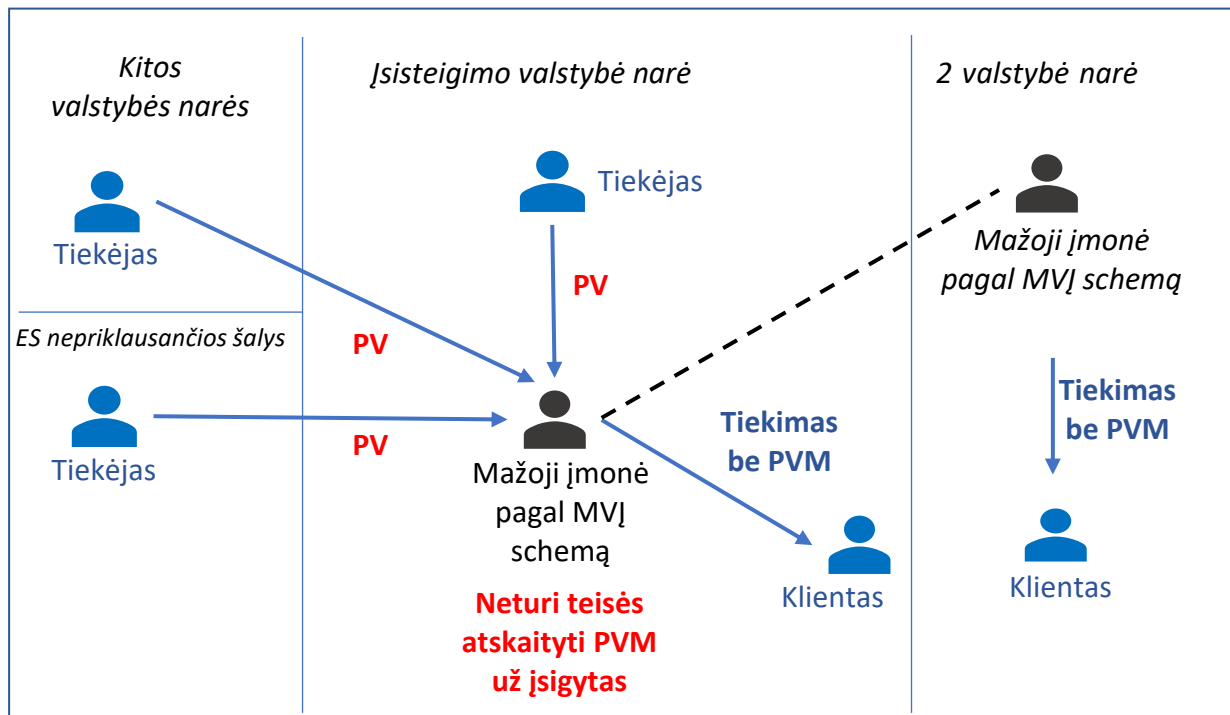
4 pavyzdys. 1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo tiekia prekes ir (arba) teikia paslaugas savo įsisteigimo valstybėje narėje ir 2 valstybėje narėje. Abiejose valstybėse narėse jis taiko tarpvalstybinę MVJ schemą, todėl jo tiekiamos prekės ir (arba) teikiamos paslaugos neapmokestinamos PVM.

Apmokestinamasis asmuo savo įsisteigimo valstybėje narėje iš tiekėjų, esančių jo įsisteigimo valstybėje narėje, kitose valstybėse narėse ir ES nepriklausančiose šalyse, perka šias prekes ir paslaugas:

- prekes ir paslaugas, kurios naudojamos prekėms tiekti ir paslaugoms teikti jo įsisteigimo valstybėje narėje;

- prekes ir paslaugas, kurios naudojamos prekėms tiekti ir paslaugoms teikti 2 valstybėje narėje;
- prekes ir paslaugas, kurios naudojamos prekėms tiekti ir paslaugoms teikti abiejose valstybėse narėse (pridėtinės ir administracinės išlaidos).

Šiuo atveju apmokestinamasis asmuo negali atskaityti pirkimo PVM už jokiais įsigytas prekes ir paslaugas, panaudotas neapmokestinamoms prekėms tiekti ir paslaugoms teikti jo įsisteigimo valstybėje narėje arba 2 valstybėje narėje.

5 pavyzdys. 1 valstybėje narėje įsisteigęs apmokestinamasis asmuo tiekia prekes ir (arba) teikia paslaugas savo įsisteigimo valstybėje narėje ir 2 valstybėje narėje. Jis taiko standartinę PVM tvarką savo įsisteigimo valstybėje narėje ir apskaičiuoja PVM savo klientui toje valstybėje narėje. Apmokestinamasis asmuo 2 valstybėje narėje taiko tarpvalstybinę MVĮ schemą, todėl jo tiekiamos prekės ir (arba) teikiamos paslaugos toje valstybėje narėje neapmokestinamos PVM.

Apmokestinamasis asmuo savo įsisteigimo valstybėje narėje iš tiekėjų, esančių jo įsisteigimo valstybėje narėje, kitose valstybėse narėse ir ES nepriklausančiose šalyse, perka šias prekes ir paslaugas:

- prekes ir paslaugas, kurios naudojamos prekėms tiekti ir paslaugoms teikti jo įsisteigimo valstybėje narėje;
- prekes ir paslaugas, kurios naudojamos prekėms tiekti ir paslaugoms teikti 2 valstybėje narėje;

- prekes ir paslaugas, kurios naudojamos prekėms tiekti ir paslaugoms teikti abiejose valstybėse narėse (pridėtinės ir administracinės išlaidos).

Šiuo atveju apmokestinamasis asmuo gali atskaityti pirkimo PVM už įsigytas prekes ir paslaugas taip:

- visiška pirkimo PVM už įsigytas prekes ir paslaugas, naudojamas apmokestinamoms prekėms tiekti ir paslaugoms teikti jo įsisteigimo valstybėje narėje, atskaita;
- pirkimo PVM už įsigytas prekes ir paslaugas, naudojamas neapmokestinamoms prekėms tiekti ir paslaugoms teikti 2 valstybėje narėje, neatskaitomas;
- dalinė (proporcinga) pirkimo PVM už įsigytas prekes ir paslaugas, naudojamas prekėms tiekti ir paslaugoms teikti abiejose valstybėse narėse, atskaita²⁸.

²⁸ Apmokestinamasis asmuo gali kreiptis į savo įsisteigimo valstybės narės mokesčių administratorių dėl išsamesnės informacijos apie proporcingo atskaitymo taisyklės taikymą.

